



2024/1107

23.5.2024

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2024/1107,

13. märts 2024,

millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2018/1139, kehtestades üksikasjalikud normid, mida kohaldatakse sertifitseeritud mehitamata õhusõiduki süsteemide ja nende komponentide jätkuva lennukõlblikkuse suhtes ning sellega tegelevate organisatsioonide ja isikute sertifitseerimise suhtes

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 4. juuli 2018. aasta määrust (EL) 2018/1139, mis käsitleb tsiviilennunduse valdkonna ühisnorme ja millega luuakse Euroopa Liidu Lennundusohutusamet ning millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 2111/2005, (EÜ) nr 1008/2008, (EL) nr 996/2010, (EL) nr 376/2014 ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 2014/30/EL ning 2014/53/EL ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 552/2004 ja (EÜ) nr 216/2008 ning nõukogu määrus (EMÜ) nr 3922/91, (¹) eriti selle artikli 58 lõike 1 punkte a, b, c ja d,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määruse (EL) 2018/1139 IX lisas on kindlaks määratud mehitamata õhusõidukite hooldamist käsitlevad olulised nõuded, eelkõige nõuded, mille puhul võib olla vaja kohaldada kõnealuse määruse artikli 56 lõikes 1 osutatud sertifitseerimist.
- (2) Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2019/945 (²) artiklis 40 on sätestatud, et mehitamata õhusõiduki süsteemid, mis on ette nähtud kasutamiseks komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/947 (³) artiklis 5 osutatud erikategoorias ja mille kasutamise riski ei ole võimalik nõuetekohaselt maandada, peavad olema sertifitseeritud ja vastama nende jätkuva lennukõlblikkuse suhtes kohaldatavatele üksikasjalikele nõuetele.
- (3) Võttes arvesse mehitamata õhusõiduki süsteemide eripära, on vaja kehtestada üksikasjalikud jätkuva lennukõlblikkuse nõuded kõnealuste mehitamata õhusõiduki süsteemide, nende komponentide ning jätkuva lennukõlblikkusega tegelevate organisatsioonide ja töötajate kohta.
- (4) Vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artikli 4 lõikele 2 peaksid mehitamata õhusõiduki süsteemi suhtes kehtestatud üksikasjalikud nõuded olema rakendusmääruse (EL) 2019/947 kohaselt erikategoorias käitatavate kõrge riskitasemega lendude korral proportsionaalsed konkreetse käitamistoimingu või käitamise liigi ja sellest tuleneva riski tasemega.
- (5) Need mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuvat lennukõlblikkust käsitlevad üksikasjalikud nõuded peaksid põhinema komisjoni määruses (EL) nr 1321/2014 (⁴) kergeste mehitatud õhusõidukite suhtes kehtestatud üksikasjalikel nõuetel ja olema nendega ühtlustatud; siiski tuleks neid mehitamata õhusõiduki süsteemiga seotud nõudeid kohandada, et tagada nende vastavus mehitamata õhusõiduki süsteemi eripärale ja proportsionaalsus käitamisest tulenevate riskide tasemega.

(¹) ELT L 212, 22.8.2018, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1139/oj>.

(²) Komisjoni 12. märtsi 2019. aasta delegeeritud määrus (EL) 2019/945 mehitamata õhusõidukite süsteemide ja mehitamata õhusõidukite süsteemide kolmandate riikide käitajate kohta (ELT L 152, 11.6.2019, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_del/2019/945/oj).

(³) Komisjoni 24. mai 2019. aasta rakendusmäärus (EL) 2019/947 mehitamata õhusõidukite kasutamise normide ja menetluste kohta (ELT L 152, 11.6.2019, lk 45, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2019/947/oj).

(⁴) Komisjoni 26. novembri 2014. aasta määrus (EL) nr 1321/2014 õhusõidukite ja lennundustoodete ning nende osade ja seadmete jätkuva lennukõlblikkuse ning sellega tegelevate organisatsioonide ja isikute sertifitseerimise kohta (ELT L 362, 17.12.2014, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/1321/oj>).

- (6) Kui kehtiv lennukõlblikkussertifikaat puudub ja mehitamata õhusõiduki süsteemile on välja antud lennuluba, tuleks nende üksikasjalike nõuete asemel kohaldada komisjoni määruse (EL) nr 748/2012⁽⁵⁾ kohaselt kinnitatud lennutingimustes kehtestatud jätkuva lennukõlblikkuse nõudeid.
- (7) On vaja ette näha sujuv üleminek käesoleva määrusega kehtestatud uuele õigusraamistikule. Seepärast on vaja anda sidusrühmadele ja liikmesriikide haldusasutustele piisavalt aega uue õigusraamistikuga kohanemiseks ja selle nõuete täitmise tagamiseks.
- (8) Selliste nõuete kohaldamine, mida jätkuvat lennukõlblikkust korraldavad organisatsioonid peavad järgima, et tagada info- ja teavitussüsteemide ning andmete kaitse, tuleks edasi lükata kuni komisjoni rakendusmääruse (EL) 2023/203⁽⁶⁾ kohaldamiseni.
- (9) Euroopa Liidu Lennundusohutusamet on esitanud komisjonile arvamuse nr 03/2023⁽⁷⁾ vastavalt määruse (EL) 2018/1139 artikli 75 lõike 2 punktidele b ja c ning kõnealuse määruse artikli 76 lõikele 1,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimise ja kohaldamisala

Käesoleva määrusega kehtestatakse ühised tehnilised nõuded ja haldusmenetlused, et tagada mehitamata õhusõiduki süsteemide, sealhulgas neile paigaldatavate komponentide jätkuv lennukõlblikkus, kui mehitamata õhusõiduk on registreeritud või registreeritakse liikmesriigis ja seda kavatakse kasutada rakendusmääruse (EL) 2019/947 artiklis 5 määratletud erikategoorias ning asjaomasele mehitamata õhusõidukile on välja antud või antakse välja lennukõlblikkussertifikaat või piiratud lennukõlblikkussertifikaat.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „mehitamata õhusõiduki süsteem“ – määruse (EL) 2018/1139 artikli 3 punktis 30 määratletud mehitamata õhusõiduk ning selle juhtimis- ja jälgimisseade;
- 2) „juhtimis- ja jälgimisseade“ – mehitamata õhusõiduki kaugjuhtimisseade, mis on määratletud määruse (EL) 2018/1139 artikli 3 punktis 32;
- 3) „volitatud lennundustehniline töötaja“ – töötaja, kes vastutab sertifikaadi väljaandmise eest pärast hooldustööde lõpetamist;
- 4) „komponent“ – mehitamata õhusõiduki mootor, propeller või osa või juhtimis- ja jälgimisseadme element;

⁽⁵⁾ Komisjoni 3. augusti 2012. aasta määrus (EL) nr 748/2012, millega nähakse ette õhusõidukite ja nendega seotud toodete, osade ja seadmete lennukõlblikkuse ja keskkonnohutuse sertifitseerimise ning projekteerimis- ja tootjaorganisatsioonide sertifitseerimise rakenduseeskirjad (ELT L 224, 21.8.2012, lk 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/748/oj>).

⁽⁶⁾ Komisjoni 27. oktoobri 2022. aasta rakendusmäärus (EL) 2023/203, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 rakendamise eeskirjad nõuete osas, mis on seotud selliste infoturvariskide juhtimisega, mis võivad mõjutada lennuohutust ning mida kohaldatakse komisjoni määrustega (EL) nr 1321/2014, (EL) nr 965/2012, (EL) nr 1178/2011, (EL) 2015/340 ning komisjoni rakendusmäärustega (EL) 2017/373 ja (EL) 2021/664 hõlmatud organisatsioonide ning komisjoni määrustega (EL) nr 748/2012, (EL) nr 1321/2014, (EL) nr 965/2012, (EL) nr 1178/2011, (EL) 2015/340 ja (EL) nr 139/2014, komisjoni rakendusmäärustega (EL) 2017/373 ja (EL) 2021/664 hõlmatud pädevate asutuste suhtes, ning muudetakse komisjoni määrusi (EL) nr 1178/2011, (EL) nr 748/2012, (EL) nr 965/2012, (EL) nr 139/2014, (EL) nr 1321/2014, (EL) 2015/340 ning komisjoni rakendusmäärusi (EL) 2017/373 ja (EL) 2021/664 (ELT L 31, 2.2.2023, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2023/203/oj).

⁽⁷⁾ <https://www.easa.europa.eu/en/document-library/opinions>.

- 5) „jätkuv lennukõlblikkus“ – kõik protsessid, millega tagatakse kogu mehitamata õhusõiduki süsteemi kasutusea vältel, et asjaomane mehitamata õhusõiduki süsteem vastab kohaldatavatele lennukõlblikkusnõuetele ja on kõlblik ohutuks kasutamiseks;
- 6) „hooldus“ – üks järgmistest toimingutest või nende kombinatsioon: mehitamata õhusõiduki süsteemi või komponendi kapitaalremont, remont, ülevaatus, väljavahetamine, muutmine või defektide kõrvaldamine, välja arvatud lennueelne ülevaatus;
- 7) „organisatsioon“ – füüsiline isik, juriidiline isik või juriidilise isiku osa, mis võib olla asutatud ühes või mitmes kohas nii liikmesriigi territooriumil kui ka väljaspool seda;
- 8) „lennueelne ülevaatus“ – enne lendu tehtav ülevaatus, et tagada mehitamata õhusõiduki valmisolek kavandatud lennuks;
- 9) „peamine tegevuskoht“ – selle ettevõtja peakontor või registrijärgne asukoht, kus toimub põhiline finantstegevus ja käesolevas määruses osutatud toimingute juhtimine;
- 10) „kriitiline hooldusülesanne“ – õhusõiduki süsteemi, mootori või propelleri või selle osa kokkupaneku või rikkega seotud hooldusülesanne, mille täitmisel tehtav viga võiks otseselt mõjutada lennuohutust;
- 11) „juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldamine“ – protsess, mille käigus juhtimis- ja jälgimisseadme elemendid ühendatakse füüsilises keskkonnas, mis paigaldamise ja katsetamise juhendite kogumi kohaselt sobib selleks otstarbeks, nii et paigaldatud juhtimis- ja jälgimisseadet saab kasutada mehitamata õhusõiduki käitamiseks.

Artikkel 3

Jätkuva lennukõlblikkuse nõuded

1. Artiklis 1 osutatud mehitamata õhusõiduki süsteemide ja neile paigaldamiseks ette nähtud komponentide jätkuv lennukõlblikkus tagatakse vastavalt käesoleva määruse I lisale (osa ML.UAS).
2. Erandina lõikest 1 tagatakse sellise artiklis 1 osutatud mehitamata õhusõiduki süsteemi, millele on välja antud lennuluba, jätkuv lennukõlblikkus jätkuva lennukõlblikkuse erikorra alusel, mis on kindlaks määratud määruse (EL) nr 748/2012 I lisa alajao P (osa 21) kohaselt välja antud lennuloaga seotud kinnitatud lennutingimustes.

Artikkel 4

Mehitamata õhusõiduki süsteemide jätkuvat lennukõlblikkust korraldavate organisatsioonide sertifikaadid

Organisatsioon, kes tegeleb artiklis 1 osutatud mehitamata õhusõidukite süsteemide ja neile paigaldamiseks ette nähtud komponentide jätkuva lennukõlblikkusega, sealhulgas nende hooldusega, peab vastama II lisa (osa CAO.UAS) nõuetele ja saama asjakohase sertifikaadi komisjoni rakendusmääruses (EL) 2024/1109 ⁽⁸⁾ kindlaks määratud pädevalt asutuselt.

Artikkel 5

Volitatud lennundustehnilised töötajad

Volitatud lennundustehnilised töötajad peavad olema kvalifitseeritud II lisa (osa CAO.UAS) kohaselt.

⁽⁸⁾ Komisjoni 10. aprilli 2024. aasta rakendusmäärus (EL) 2024/1109, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1139 rakenduseeskirjad, milles käsitletakse nõudeid ja haldusmenetlusi, mida pädevad asutused kohaldavad seoses sertifitseeritud mehitamata õhusõiduki süsteemide jätkuva lennukõlblikkuse sertifitseerimise, järelevalve ja asjaomaste nõuete täitmise tagamisega, ning muudetakse rakendusmäärust (EL) 2023/203 (ELT L, 2024/1109, 17.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg_impl/2024/1109/oj).

*Artikkel 6***Jõustumine ja kohaldamine**

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Seda kohaldatakse alates 1. maist 2025.

II lisa (osa CAO.UAS) punkti CAO.UAS.102 kohaldatakse alates 22. veebruarist 2026.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 13. märts 2024

Komisjoni nimel

president

Ursula VON DER LEYEN

I LISA

(OSA ML.UAS)

SISUKORD

ML.UAS.1

A ALAJAGU — ÜLDTEAVE

ML.UAS.101 Kohaldamisala

B ALAJAGU — VASTUTUS

ML.UAS.201 Kohustused

C ALAJAGU — JÄTKUV LENNUKÕBLIKKUS

ML.UAS.301 Jätkuva lennukõblikkuse korraldamisega seotud ülesanded

ML.UAS.302 Mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogramm

ML.UAS.303 Lennukõblikkust käsitlevad ettekirjutused

ML.UAS.304 Muudatus- ja remonditööd

ML.UAS.305 Mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõblikkuse kirjade süsteem

ML.UAS.307 Mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõblikkuse kirjade üleandmine

D ALAJAGU — HOOLDUSSTANDARDID

ML.UAS.401 Tehnilised normdokumendid

ML.UAS.403 Mehitamata õhusõiduki süsteemi defektid

E ALAJAGU — KOMPONENDID

ML.UAS.501 Mehitamata õhusõiduki komponentide paigaldamine

ML.UAS.502 Mehitamata õhusõiduki komponentide hooldamine

ML.UAS.504 Komponentide eraldamine

ML.UAS.520 Juhtimis- ja jälgimisseadme komponentide paigaldamine ja hooldamine

H ALAJAGU — HOOLDUSTÕEND

ML.UAS.801 Mehitamata õhusõiduki hooldustõendi väljaandmine

ML.UAS.802 Mehitamata õhusõiduki komponendi hooldustõendi väljaandmine

ML.UAS.803 Juhtimis- ja jälgimisseadme hooldustõendi väljaandmine

ML.UAS.804 Juhtimis- ja jälgimisseadme komponendi hooldustõendi väljaandmine

ML.UAS.805 Juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldamise hooldustõendi väljaandmine

I ALAJAGU — LENNUKÕBLIKKUSE KONTROLI SERTIFIKAAT

ML.UAS.901 Mehitamata õhusõiduki lennukõblikkuse kontroll — Üldteave

ML.UAS.902 Mehitamata õhusõiduki lennukõblikkuse kontrolli sertifikaadi kehtivus

ML.UAS.903 Lennukõblikkuse kontrolli protsess

ML.UAS.905 Mehitamata õhusõiduki registrikannete üleviimine ELi piires

ML.UAS.906A ELi imporditud mehitamata õhusõiduki lennukõblikkuse kontroll

ML.UAS.906B Lennukõblikkuse kontroll pärast muudatusi mehitamata õhusõiduki süsteemi käitamises

ML.UAS.907 Puudused

1. liide — Jätkuva lennukõblikkuse korraldamise leping

2. liide — Lennukõblikkuse kontrolli sertifikaat (EASA vorm 15d)

3. liide — EASA vormi 1 täitmise juhised

ML.UAS.1

- a) Käesoleva lisa tähenduses on „pädev asutus“ rakendusmääruse (EL) 2024/1109 I lisa (osa AR.UAS) punkti AR.UAS.GEN.010 alapunktis a nimetatud asutus.
- b) Käesoleva lisa kohaldamisel tähendab mõiste „mehitamata õhusõiduki omanik“ ühte järgmistest:
- 1) mehitamata õhusõiduki registreeritud omanik, kes võib olla mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja;
 - 2) mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja, kes on mehitamata õhusõiduki rentnik, tingimusel et kohaldatakse punkti ML.UAS.201 alapunkti b.

A ALAJAGU

ÜLDTEAVE**ML.UAS.101 Kohaldamisala**

Käesoleva lisaga kehtestatakse meetmed, mida isikud ja organisatsioonid peavad võtma tagamaks, et mehitamata õhusõidukite süsteemid, mida käitatakse rakendusmääruse (EL) 2019/947 artiklis 5 määratletud erikategoorias ja millele vastavalt rakendusmääruse (EL) 2019/947 artikli 7 lõikele 2 on välja antud või antakse välja lennukõlblikkussertifikaat, on lennukõlblikud. Samuti määratakse selles kindlaks tingimused, millele peavad vastama sellise mehitamata õhusõiduki süsteemi lennukõlblikkuse tagamisega seotud ülesannete täitmises osalevad isikud või organisatsioonid.

B ALAJAGU

PÄDEVUS**ML.UAS.201 Kohustused**

- a) Mehitamata õhusõiduki omanik vastutab mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse eest ning tagab, et lennud sellega toimuvad üksnes juhul, kui on täidetud kõik järgmised nõuded:
- 1) mehitamata õhusõiduki süsteem on lennukõlblik;
 - 2) mehitamata õhusõiduki süsteemi käitamis ja avariivarustus on paigaldatud nõuetekohaselt ning on kasutuskõlblik või selle kasutuskõlbmatuse on selgelt tähistatud;
 - 3) mehitamata õhusõidukil on kehtiv lennukõlblikkussertifikaat.
- b) Erandina alapunktist a kohaldatakse alapunktis a sätestatud vastutust rentniku suhtes, kui mehitamata õhusõiduk on renditud ja rentnik on märgitud mehitamata õhusõiduki registreerimisdokumendis või kui selline vastutuse ülevõtmine on ette nähtud rendilepinguga.
- c) Iga isik või organisatsioon, kes teeb mehitamata õhusõiduki süsteemi ja selle osade hooldustöid, vastutab tehtud tööde eest.
- d) Mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja vastutab lennueelse ülevaatuse rahuldava läbimise eest. Mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja nimel seda ülevaatust tegev isikul peab olema asjakohane kvalifikatsioon. Lennueelset ülevaatust ei pea tegema sertifitseeritud hooldusorganisatsioon ega volitatud lennundustehnilised töötajad.
- e) Peale alapunktis a kindlaks määratud nõuete tagab mehitamata õhusõiduki omanik, et:
- 1) mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisega seotud ülesandeid täidab II lisa (osa CAO.UAS) kohaselt sertifitseeritud organisatsioon, mille peamine tegevuskoht asub aluslepingutega hõlmatud territooriumil.

Kui mehitamata õhusõiduki omanik sõlmib kõnealuste ülesannete täitmiseks osa CAO.UAS kohase organisatsiooniga lepingu, sõlmitakse 1. liite kohane kirjalik leping. Sellise lepingu sõlminud organisatsioon vastutab nende ülesannete nõuetekohase täitmise eest;

- 2) kui E alajaos ei ole ette nähtud teisiti, teeb mehitamata õhusõiduki süsteemi ja sellistele õhusõidukitele paigaldamiseks ette nähtud komponentide hooldustöid II lisa (osa CAO.UAS) kohaselt sertifitseeritud organisatsioon, mille peamine tegevuskoht asub aluslepingutega hõlmatud territooriumil.
- f) Selleks et teha kindlaks, kas mehitamata õhusõiduki süsteem vastab käesoleva lisa nõuetele, tagab mehitamata õhusõiduki omanik, et juurdepääs mehitamata õhusõiduki süsteemile ja mehitamata õhusõiduki süsteemi kirjetele võimaldatakse kõigile pädeva asutuse volitatud isikutele.

C ALAJAGU

JÄTKUV LENNUKÕBLIKKUS

ML.UAS.301 Jätkuva lennukõblikkuse korraldamisega seotud ülesanded

Mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõblikkuse ning käitamis- ja ohutusvahendite kasutuskõblikkuse tagamiseks:

- a) tehakse mehitamata õhusõiduki lennueelseid ülevaatusi;
- b) tehakse plaanivälist hooldust ja kõrvaldatakse defektid (sealhulgas vead) punktis ML.UAS.401 ja punktis ML.UAS.304 (vastavalt vajadusele) sätestatud andmete kohaselt, võttes arvesse minimaalvarustuse loetelu ja konfiguratsioonist lubatud kõrvalekallete loetelu, kui sellised loetelud on olemas;
- c) tehakse kogu korraline hooldus vastavalt mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogrammile, millele osutatakse punktis ML.UAS.302;
- d) järgitakse kõik kohaldatavaid:
- 1) lennukõblikkust käsitlevaid ettekirjutusi, mille on välja andnud või vastu võtnud Euroopa Liidu Lennundusohutusamet;
 - 2) jätkuvat lennukõblikkust mõjutavaid käitamisnõudeid;
 - 3) ameti kehtestatud jätkuva lennukõblikkuse nõudeid;
 - 4) meetmeid, mida pädev asutus on nõudnud vahetu reaktsioonina ohutusprobleemile;
- e) tehakse muudatus- ja remonditöid vastavalt punktile ML.UAS.304;
- f) vajaduse korral tehakse tehnilisi kontroll-lende;
- g) tagatakse mehitamata õhusõiduki praegusele konfiguratsioonile vastava massi ja balansseeringu aruande kättesaadavus, kui sellise teabe on esitanud mehitamata õhusõiduki tootja.

ML.UAS.302 Mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogramm

- a) Mehitamata õhusõiduki süsteemi korralist hooldust tehakse mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogrammi kohaselt.
- b) Mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogrammi ja kõik selle hilisemad muudatused peab heaks kiitma osa CAO.UAS kohane organisatsioon, kes vastutab mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõblikkuse korraldamise eest.
- c) Mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogramm peab vastama järgmistele nõuetele:
- 1) kohustuslik teave jätkuva lennukõblikkuse kohta, nagu korduvad lennukõblikkust käsitlevad ettekirjutused, jätkuva lennukõblikkuse juhendite lennukõblikkuse piirangute osa ja tüübisertifikaadi andmelehel loetletud konkreetsed hooldusnõuded;
 - 2) projekti kinnituse omaniku välja antud jätkuva lennukõblikkuse juhendid.

- d) Olenemata alapunkti c alapunktist 1 ja erandina alapunkti c alapunktist 2 võib mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogramm kalduda kõrvale jätkuva lennukõlblikkuse juhenditest, tuginedes alapunkti f kohaselt tehtud läbivaatamiste käigus saadud andmetele.
- e) Mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogrammis võetakse arvesse mehitamata õhusõiduki süsteemi konfiguratsiooni ning käitamise liiki ja eripära.
- f) Mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogramm tuleb vähemalt üks kord aastas läbi vaadata, et hinnata selle tõhusust, võttes samal ajal arvesse uusi või muudetud jätkuva lennukõlblikkuse juhendeid.

ML.UAS.303 Lennukõlblikkust käsitlevad ettekirjutused

Iga kohaldatavat lennukõlblikkust käsitlevat ettekirjutust tuleb rakendada vastavalt selles sätestatud nõuetele, välja arvatud juhul, kui amet on määranud teisiti.

ML.UAS.304 Muudatus- ja remonditööd

- a) Mehitamata õhusõiduki süsteemile või sellele paigaldamiseks ette nähtud komponendile tekitatud kahjustust tuleb hinnata enne remontimist.
- b) Mehitamata õhusõiduki süsteemi või selle komponentide muudatus- ja remonditööde tegemisel on nõutav, et sellised muudatus- ja remonditööd:
 - 1) on heaks kiitnud amet või
 - 2) on heaks kiitnud määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) kohane projekteerimisorganisatsioon või
 - 3) sisalduvad määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) punktis 21.A.90B või punktis 21.A.431B osutatud nõuetes.

ML.UAS.305 Mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse kirjete süsteem

- a) Iga mehitamata õhusõiduki süsteemi jaoks, mis on kindlaks määratud mehitamata õhusõiduki registreerimistunnuse ning juhtimis- ja jälgimisseadme tüübi ja seerianumbriga, tuleb luua süsteem mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse teabe registreerimiseks. Seda süsteemi peavad kasutama kaugpiloot ja isik(ud), kes tegeleb (tegelevad) mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse tagamisega.
- b) Mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse kirjete süsteemis tuleb registreerida järgmine:
 - 1) kirje kuupäev ja sellele vastav kogukasutus asjaomase mehitamata õhusõiduki süsteemi jaoks ette nähtud parameetrites (näiteks lennutunnid, kalendriaeg või lennutsükliid);
 - 2) andmed mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldustööde kohta, eelkõige kõik punkti ML.UAS.801 või ML.UAS.803 kohased hooldustõendid;
 - 3) andmed juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldamise kohta, eelkõige punkti ML.UAS.805 kohane hooldustõend, kui sellise paigaldamise on ette näinud projekti kinnituse omanik;
 - 4) tõendid mehitamata õhusõiduki lennueelse ülevaatuse rahuldava läbimise kohta;
 - 5) teave, mida on vaja jätkuva lennuohutuse tagamiseks;
 - 6) kehtiv massi ja balansseeringu aruanne, kui sellise teabe on esitanud mehitamata õhusõiduki tootja;
 - 7) mis tahes muud andmed, mis on vajalikud, et tõendada vastavust alapunktile g.
- c) Selliste komponentide puhul, mille suhtes kohaldatakse lennukõlblikkuse piiranguid, tuleb lisaks käitamisdokumendile (EASA vorm 1 või sellega samaväärne dokument) kanda kirjete süsteemi järgmine teave:
 - 1) komponendi (komponentide) nimetus(ed) ja tähistus;
 - 2) selle mehitamata õhusõiduki, juhtimis- ja jälgimisseadme või komponendi tüüp, seerianumber ja registreerimistunnus (kui see on asjakohane), millele konkreetne komponent on paigaldatud, ning viide selle paigaldamise ja eemaldamisega seotud hooldustööde kirjetele;

- 3) kirje kuupäev ja asjaomase komponendi kumulatiivne kogukasutus konkreetse komponendi jaoks ette nähtud parameetrites.
- d) Iga kirje tehakse võimalikult kiiresti pärast töö lõpuleviimist, et anda kaugpiloodile teavet asjaomase komponendi ajakohastatud staatuse kohta.
- e) Kõik mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse kirjed peavad olema selged ja täpsed. Kui kirjet on vaja parandada, tehakse parandus nii, et algne kirje jääb selgelt näha.
- f) Kirjete süsteem peab sisaldama logisid selliste mehitamata õhusõidukite, juhtimis- ja jälgimisseadmete ja vajaduse korral nende komponentide kohta, mille suhtes kohaldatakse lennukõlblikkuse piiranguid.
- g) Mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse kirjete süsteem peab sisaldama järgmist teavet:
 - 1) lennukõlblikkust käsitlevate ettekirjutuste ja pädeva asutuse poolt vahetu reaktsioonina ohutusprobleemile kehtestatud meetmete hetkeseis;
 - 2) muudatus- ja remonditööde hetkeseis;
 - 3) mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogrammi täitmise hetkeseis;
 - 4) selliste komponentide hetkeseis, mille suhtes kohaldatakse lennukõlblikkuse piiranguid;
 - 5) edasilükatud hooldustööde kehtiv loetelu.
- h) Kirjeid säilitatakse järgmiste ajavahemike jooksul:
 - 1) alapunkti b alapunktis 2 ja alapunkti b alapunktis 3 nimetatud kirjete puhul seni, kuni neis sisalduv teave on asendatud uue sama ulatusliku ja üksikasjaliku teabega, kuid vähemalt 36 kuud pärast hooldust või vajaduse korral juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldamist;
 - 2) alapunkti b alapunktides 1 ja 7 ning alapunktis c nimetatud kirjete puhul vähemalt 12 kuud pärast mehitamata õhusõiduki süsteemi või komponendi käitamise lõpetamist;
 - 3) alapunkti b alapunktides 4–6 nimetatud kirjete puhul vähemalt 36 kuud pärast kirjete süsteemi sisestamist;
 - 4) kui alapunkti h alapunktis 1 osutatud andmeid ei asendata, säilitatakse neid 12 kuud pärast mehitamata õhusõiduki või juhtimis- ja jälgimisseadme käitamise lõpetamist.

ML.UAS.307 Mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse kirjete üleandmine

- a) Mehitamata õhusõiduki alalise ülemineku korral teisele omanikule tuleb üle anda ka punktis ML.UAS.305 osutatud asjakohased jätkuva lennukõlblikkuse kirjed.
- b) Kui mehitamata õhusõiduki omanik sõlmib jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisega seotud ülesannete täitmiseks osa CAO.UAS kohase organisatsiooniga lepingu, tagab ta, et sellele organisatsioonile antakse üle punktis ML.UAS.305 osutatud jätkuva lennukõlblikkuse kirjed.
- c) Punkti ML.UAS.305 alapunktis h sätestatud kirjete säilitamise tähtajad jäävad kehtima uue omaniku või osa CAO.UAS kohase organisatsiooni suhtes.

D ALAJAGU

HOOLDUSSTANDARDID

ML.UAS.401 Tehnilised normdokumendid

- a) Mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldamisel tuleb kasutada ja järgida praeguseid kohaldatavaid tehnilisi normdokumente.

- b) Käesoleva lisa tähenduses on „kohaldatavad tehnilised normdokumendid“ järgmised:
- 1) kõik pädeva asutuse või ameti kehtestatud nõuded, menetlused, standardid või andmed;
 - 2) kohaldatavad lennukõlblikkust käsitlevad ettekirjutused;
 - 3) kohaldatavad jätkuva lennukõlblikkuse juhendid ja muud hooldusjuhised, mille on välja andnud tüübisertifikaadi või täiendava tüübisertifikaadi omanik või mis tahes muu organisatsioon, kes avaldab sellist teavet kooskõlas määruse (EL) nr 748/2012 I lisaga (osa 21);
 - 4) komponentide puhul, mille on paigaldamiseks heaks kiitnud projekti kinnituse omanik, kohaldatavad hooldusjuhised, mille on avaldanud komponendi tootja ja mis on projekti kinnituse omanikule vastuvõetavad.

ML.UAS.403 Mehitamata õhusõiduki süsteemi defektid

- a) Mehitamata õhusõiduki süsteemi iga defekt, mis oluliselt ohustab lennuohutust, tuleb kõrvaldada enne järgmist lendu.
- b) Järgmised isikud võivad otsustada, et defekt ei ohusta oluliselt lennuohutust ja selle kõrvaldamise võib edasi lükata:
- 1) kaugpiloot või volitatud lennundustehniline töötaja juhul, kui defekt mõjutab mehitamata õhusõiduki süsteemi mittekohustuslikku varustust;
 - 2) kaugpiloot või volitatud lennundustehniline töötaja juhul, kui defekt mõjutab mehitamata õhusõiduki süsteemi kohustuslikku varustust ja kasutatakse minimaalvarustuse loetelu või konfiguratsioonist lubatud kõrvalekallete loetelu;
 - 3) volitatud lennundustehniline töötaja juhul, kui tegemist on defektiga, millele ei ole osutatud alapunkti b alapunktis 1 ega alapunktis 2.
- c) Mehitamata õhusõiduki süsteemi iga defekt, mis ei ohusta oluliselt lennuohutust, kõrvaldatakse võimalikult kiiresti pärast selle esmakordset avastamist ning võttes arvesse tehnilistes normdokumentides või minimaalvarustuse loetelus sätestatud ajapiiranguid.
- d) Kõik defektid, mida ei ole enne lendu kõrvaldatud, registreeritakse punktis ML.UAS.305 osutatud mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse kirjade süsteemis ja see teave tehakse kaugpiloodile kättesaadavaks.

E ALAJAGU

KOMPONENDID

ML.UAS.501 Mehitamata õhusõiduki komponentide paigaldamine

- a) Kui määruse (EL) nr 748/2012 II lisas (osa CAO.UAS) või I lisa (osa 21) punktis 21.A.307 ei ole sätestatud teisiti, võib komponendi mehitamata õhusõidukile paigaldada ainult siis, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:
- 1) komponent on rahuldavas seisukorras;
 - 2) komponendi kohta on välja antud nõuetekohane hooldustõend määruse (EL) nr 1321/2014 I lisa (osa M) II liites esitatud EASA vormil 1 või muu samaväärne hooldustõend;
 - 3) komponent on tähistatud kooskõlas määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) Q alajaoga.
- b) Enne komponendi paigaldamist mehitamata õhusõidukile tagab hooldusorganisatsioon, et komponent sobib paigaldamiseks, võttes arvesse mehitamata õhusõiduki konfiguratsiooni ja kohaldatavaid lennukõlblikkust käsitlevaid ettekirjutusi.
- c) Standardosi paigaldatakse mehitamata õhusõidukile või selle komponendile üksnes siis, kui need on konkreetselt kindlaks määratud tehnilistes normdokumentides, kui nendega on kaasas tõend nende vastavuse kohta kohaldatavale standardile ja need on asjakohaselt jälgitavad.

- d) Tarbimisvalmis või toormaterjale võib mehitamata õhusõidukis või selle komponentides kasutada üksnes järgmistel tingimustel:
- 1) asjaomastes tehnilistes normdokumentides on märgitud, et õhusõiduki või komponendi tootja lubab kasutada tarbimisvalmis või toormaterjale;
 - 2) materjal vastab nõutavale spetsifikatsioonile ja selle päritolu on asjakohaselt jälgitav;
 - 3) iga materjaliga on kaasas dokumendid, mis on selle materjaliga otseselt seotud ja mille hulgas on deklaratsioon spetsifikatsioonile vastavuse kohta ning tootja ja tarnija andmed.

ML.UAS.502 Mehitamata õhusõiduki komponentide hooldamine

- a) Mehitamata õhusõiduki komponentide kohta antakse välja hooldustõendid vastavalt järgmisele tabelile:

	Hooldustõend EASA vormil 1 (vastavalt määruse (EL) nr 1321/2014 I lisa (osa M) II liitele)	Hooldustõend koos mehitamata õhusõiduki hooldustõendiga vastavalt punktile ML.UAS.801 (EASA vormi 1 ei ole võimalik välja anda)
Komponentide hooldamine kooskõlas komponendi tehniliste normdokumentidega (mille on väljastanud komponendi tootja)		
Hooldus, mis ei ole kapi- taalremont	Mootorite puhul: mootorite hooldamise pädevusega hooldusorganisatsioonid. Muude komponentide puhul: komponentide hooldamise pädevusega hooldusorganisatsioonid	Mehitamata õhusõidukite hooldusorganisatsioonid.
Muude komponentide kui mootorite kapitaalremont	Komponentide hooldamise pädevusega hooldusorganisatsioonid.	Ei ole võimalik.
Mootorite kapitaalremont	Mootorite hooldamise pädevusega hooldusorganisatsioonid.	Mehitamata õhusõidukite hooldusorganisatsioonid, kui projekti kinnituse omanik seda ette näeb.
Komponentide hooldamine kooskõlas mehitamata õhusõiduki tehniliste normdokumentidega (mille on väljastanud mehitamata õhusõiduki tootja)		
Kõik komponendid ja igat liiki hooldus	Mootorite (mootori puhul) või komponentide (muude komponentide puhul) hooldamise pädevusega hooldusorganisatsioonid.	Mehitamata õhusõidukite hooldusorganisatsioonid.

- b) Määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) punkti 21.A.307 alapunkti b alapunktides 3–6 osutatud komponente võib hooldada iga isik või organisatsioon. Komponentid, millele on tehtud sellised hooldustööd, antakse erandina alapunktist a kasutusse hooldustööde lõpetamise deklaratsiooniga, mille annab välja hooldustööd teinud isik või organisatsioon. Hooldustööde lõpetamise deklaratsioon sisaldab vähemalt tehtud hoolduse põhilisi üksikasju, hooldustööde lõpuleviimise kuupäeva ning deklaratsiooni välja andnud organisatsiooni või isiku andmeid. Seda käsitletakse hooldatud komponendi hooldustööde kirjena ning samaväärsena EASA vormiga 1.

ML.UAS.504 Komponentide eraldamine

- a) Kasutuskõlbmatud ja praakkomponendid eraldatakse kasutuskõlblikest komponentidest, standardvaruosadest ja materjalidest.
- b) Komponent loetakse kasutuskõlbmatuks, kui esineb mõni järgmistest asjaoludest:
- 1) komponendi mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogrammis kindlaks määratud kasutusaeg on lõppenud;
 - 2) komponent ei vasta kohaldatavatele lennukõlblikkust käsitlevatele ettekirjutustele või muudele ameti kehtestatud jätkuva lennukõlblikkuse nõuetele;

- 3) puudub teave, mille põhjal on võimalik kindlaks määrata komponendi lennu- või paigalduskõlblikkust;
 - 4) komponendil on ilmsed defektid või rikked;
 - 5) komponent on osalenud intsidentis või õnnetuses, mis võib mõjutada selle kasutuskõlblikkust.
- c) Komponentid, mille määratud ressurss on ammendunud või millel on parandamatu defekt või rike, tuleb lugeda praagiks ning neid ei tohi lubada tagasi komponentidega varustamise süsteemi, välja arvatud juhul, kui nende määratud ressurssi on pikendatud või kui nende remontimise viis on punkti ML.UAS.304 alusel heaks kiidetud.

ML.UAS.520 Juhtimis- ja jälgimisseadme komponentide paigaldamine ja hooldamine

- a) Komponent paigaldatakse juhtimis- ja jälgimisseadmesse ainult siis, kui see komponent on tehnilistes normdokumentides kindlaks määratud ja rahuldavas seisukorras.
- b) Olenemata alapunktist a paigaldatakse määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) punkti 21.A.308 alapunktis a osutatud olulised juhtimis- ja jälgimisseadme komponendid juhtimis- ja jälgimisseadmele üksnes juhul, kui nendega on kaasas EASA vorm 1 või sellega samaväärne dokument ning need on tähistatud kooskõlas määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) Q alajaoga.
- c) Olenemata alapunktist a paigaldatakse juhtimis- ja jälgimisseadme komponendid, mida ei peeta oluliseks, juhtimis- ja jälgimisseadmesse üksnes juhul, kui nendega on kaasas määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) punkti 21.A.308 alapunktis b kindlaksmääratud deklaratsioon või samaväärne deklaratsioon.
- d) Juhtimis- ja jälgimisseadme olulisi komponente hooldab II lisa (osa CAO.UAS) nõuete kohaselt sertifitseeritud hooldusorganisatsioon ja selle kohta antakse välja hooldustõend määruse (EL) nr 1321/2014 I lisa (osa M) II liites esitatud EASA vormil 1.
- e) Juhtimis- ja jälgimisseadme komponente, mida ei peeta oluliseks, võib hooldada mis tahes isik või organisatsioon. Komponentid, millele on tehtud sellised hooldustööd, antakse kasutusse hooldustööde lõpetamise deklaratsiooniga, mille annab välja hooldustööd teinud isik või organisatsioon. Deklaratsioon sisaldab vähemalt tehtud hoolduse põhiaandmeid, hooldustööde lõpuleviimise kuupäeva ning deklaratsiooni välja andnud organisatsiooni või isiku andmeid. Seda käsitletakse hooldustööde kirjena ning samaväärsena määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) punkti 21.A.308 alapunktis b osutatud paigaldamise deklaratsiooniga.
- f) Erandina alapunktide d ja e võib juhul, kui juhtimis- ja jälgimisseadme komponente hooldatakse ajal, kui need on paigaldatud juhtimis- ja jälgimisseadmesse või sellest ajutiselt eemaldatud, hooldustõendi välja anda koos juhtimis- ja jälgimisseadme hooldustõendiga vastavalt punktile ML.UAS.803.

H ALAJAGU

HOOLDUSTÕENDID

ML.UAS.801 Mehitamata õhusõiduki hooldustõendi väljaandmine

- a) Kui mehitamata õhusõiduki hooldustööd on tehtud, annab volitatud lennundustehniline töötaja välja hooldustõendi.
- b) Hooldustõend antakse välja, kui volitatud lennundustehniline töötaja on kontrollinud, et kõik tellitud hooldustööd on tehtud nõuetekohaselt, võttes seejuures arvesse, et punktis ML.UAS.401 kindlaks määratud tehnilised normdokumendid on olemas ning neid on kasutatud.
- b) Hooldustõendile peavad olema kantud vähemalt:
 - 1) mehitamata õhusõidukile tehtud hoolduse põhiaandmed;
 - 2) mehitamata õhusõiduki hooldustõendi väljaandmise kuupäev;
 - 3) hooldusorganisatsiooni ja hooldustõendi välja andnud volitatud lennundustehnilise töötaja loa viitenumber või
 - 4) lennukõlblikkuse või käitamise võimalikud piirangud.

- c) Erandina alapunktist a võib juhul, kui tellitud hooldustöid ei saa lõpule viia, mehitamata õhusõidukile hooldustööndi välja anda kinnitatud piirangute raames. Sel juhul tuleb hooldustööndil märkida, et hooldust ei olnud võimalik lõpule viia, ja esitada kohaldatavad lennukõlblikkuse või käitamise piirangud, mis on alapunkti b alapunkti 4 kohaselt nõutava teabe osaks.
- d) Kui mis tahes teadaolev mittevastavus käesoleva lisa nõuetele ohustab lennuohutust, ei tohi hooldustööndit välja anda.

ML.UAS.802 Mehitamata õhusõiduki komponendi hooldustööndi väljaandmine

- a) Kui mehitamata õhusõiduki komponendi hooldustööd on tehtud, annab volitatud lennundustehniline töötaja välja hooldustööndi, välja arvatud punkti ML.UAS.502 alapunktiga b hõlmatud juhtudel. Hooldustöönd antakse välja, kui volitatud lennundustehniline töötaja on kontrollinud, et kõik tellitud hooldustööd on tehtud nõuetekohaselt, võttes seejuures arvesse, et punktis ML.UAS.401 kindlaks määratud tehnilised normdokumendid on olemas ja neid on kasutatud ning et komponent on rahuldavas seisukorras.
- b) Hooldustöönd koostatakse EASA vormil 1, välja arvatud juhul, kui hooldustöönd on välja antud koos mehitamata õhusõiduki hooldustööndiga, nagu on osutatud punkti ML.UAS.502 alapunktis a.
- c) Alapunktis b osutatud EASA vorm 1 täidetakse vastavalt 3. liites esitatud juhiste. Selle võib genereerida arvutiandmebaasist.

ML.UAS.803 Juhtimis- ja jälgimisseadme hooldustööndi väljaandmine

- a) Kui sellise juhtimis- ja jälgimisseadme hooldustööd, mis projekti kinnituse omaniku esitatud teabe kohaselt hõlmab mõnd mehitamata õhusõiduki süsteemi käitamise seisukohalt olulist komponenti, on lõpule viidud, annab volitatud lennundustehniline töötaja välja hooldustööndi. Hooldustöönd antakse välja, kui volitatud lennundustehniline töötaja on kontrollinud, et kõik tellitud hooldustööd on tehtud nõuetekohaselt, võttes seejuures arvesse, et punktis ML.UAS.401 kindlaks määratud tehnilised normdokumendid on olemas ning neid on kasutatud.
- b) Hooldustööndile peavad olema kantud vähemalt:
 - 1) mehitamata õhusõidukile tehtud hoolduse põhiandmed;
 - 2) juhtimis- ja jälgimisseadme hooldustööndi väljaandmise kuupäev;
 - 3) hooldusorganisatsiooni ja hooldustööndi välja andnud volitatud lennundustehnilise töötaja loa viitenumber või
 - 4) lennukõlblikkuse või käitamise võimalikud piirangud.
- c) Kui mis tahes teadaolev mittevastavus käesoleva lisa nõuetele ohustab lennuohutust, ei tohi hooldustööndit välja anda.

ML.UAS.804 Juhtimis- ja jälgimisseadme komponendi hooldustööndi väljaandmine

- a) Kui juhtimis- ja jälgimisseadme komponendi hooldustööd on tehtud vastavalt punkti ML.UAS.520 alapunktile d, annab volitatud lennundustehniline töötaja välja hooldustööndi. Hooldustöönd antakse välja, kui volitatud lennundustehniline töötaja on kontrollinud, et kõik tellitud hooldustööd on tehtud nõuetekohaselt, võttes seejuures arvesse, et punktis ML.UAS.401 kindlaks määratud tehnilised normdokumendid on olemas ja neid on kasutatud ning et komponent on rahuldavas seisukorras.
- b) Hooldustöönd koostatakse EASA vormil 1, välja arvatud juhul, kui hooldustöönd on välja antud koos juhtimis- ja jälgimisseadme hooldustööndiga, nagu on osutatud punkti ML.UAS.520 alapunktis f.
- c) Alapunktis b osutatud EASA vorm 1 täidetakse vastavalt 3. liites esitatud juhiste. Selle võib genereerida arvutiandmebaasist.

ML.UAS.805 Juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldamise hooldustööndi väljaandmine

- a) Kui projekti kinnituse omanik seda ette näeb, annab volitatud lennundustehniline töötaja pärast juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldamise hooldustööd välja hooldustööndi. Hooldustöönd antakse välja, kui volitatud lennundustehniline töötaja on kontrollinud, et kõiki projekti kinnituse omaniku välja antud kehtivaid kohaldatavaid paigaldamis- ja katsetamisjuhendeid on nõuetekohaselt järgitud, võttes arvesse punktis ML.UAS.520 kirjeldatud nõudeid juhtimis- ja jälgimisseadme komponendi paigaldamiseks.

- b) Hooldustõendile peavad olema kantud kõik järgmised andmed:
 - 1) viide juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldusjuhiste;
 - 2) juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldamise hooldustõendi väljaandmise kuupäev;
 - 3) hooldusorganisatsiooni ja hooldustõendi välja andnud volitatud lennundustehnilise töötaja loa viitenumber või
 - 4) lennukõlblikkuse või käitamise võimalikud piirangud.
- c) Kui mis tahes teadaolev mittevastavus käesoleva lisa nõuetele ohustab lennuohutust, ei tohi hooldustõendit välja anda.

I ALAJAGU

LENNUKÕBLIKKUSE KONTROLI SERTIFIKAAT

ML.UAS.901 Mehitamata õhusõiduki lennukõlblikkuse kontroll — Üldteave

Mehitamata õhusõiduki lennukõlblikkussertifikaadi kehtivuse tagamiseks peab mehitamata õhusõiduk korrapäraselt läbima lennukõlblikkuse kontrolli vastavalt punktile ML.UAS.903.

- a) Lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat antakse välja kooskõlas 2. liitega (EASA vorm 15d) pärast lennukõlblikkuse kontrolli rahuldavat läbimist. Lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat kehtib ühe aasta.
- b) Lennukõlblikkust kontrollib ja punkti ML.UAS.903 kohase lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi annab välja kas:
 - 1) lennukõlblikkust kontrolliv töötaja pädeva asutuse nimel või
 - 2) lennukõlblikkust kontrolliv töötaja, kes tegutseb osa CAO.UAS kohase organisatsiooni nimel, kellel on õigus kontrollida selliste mehitamata õhusõidukite lennukõlblikkust.
- c) Osa CAO.UAS kohane organisatsioon, kes tegeleb mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkusega, võib lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi kehtivust pikendada kuni kaks korda järjest ja iga kord üheks aastaks, kui on täidetud järgmised tingimused:
 - 1) mehitamata õhusõiduki süsteemi on alates viimasest lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi väljaandmisest või pikendamisest pidevalt hallanud üks või mitu osa CAO.UAS kohast organisatsiooni;
 - 2) mehitamata õhusõiduki süsteemi on viimase 12 kuu jooksul hooldanud osa CAO.UAS kohane sertifitseeritud hooldusorganisatsioon;
 - 3) osa CAO.UAS kohasel organisatsioonil ei ole tõendeid ega põhjust arvata, et mehitamata õhusõiduki süsteem on lennukõlbmatu.

Osa CAO.UAS kohane organisatsioon võib lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi kehtivust selliselt pikendada olenemata sellest, milline alapunktis b osutatud töötaja või organisatsioon lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi algselt välja andis.
- d) Erandina alapunktist c võib lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaati pikendada kuni 30 päeva enne määratud aega, ilma et lennukõlblikkuse kontrollimise rütm katkeks.
- e) Kui pädev asutus teeb ise lennukõlblikkuse kontrolli ja annab välja lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi, teeb mehitamata õhusõiduki omanik taotluse korral ja vastavalt vajadusele järgmist:
 - 1) esitab pädevale asutusele selle nõutavad dokumendid;
 - 2) majutab pädeva asutuse töötajad asjaomases kohas sobival viisil;
 - 3) pakub pädevale asutusele asjakohaste volitatud lennundustehniliste töötajate abi.

ML.UAS.902 Mehitamata õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi kehtivus

- a) Lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat kaotab kehtivuse, kui esineb mõni järgmistest asjaoludest:
 - 1) lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat peatatakse või tunnistatakse kehtetuks;

- 2) lennukõlblikkussertifikaat on kehtetu;
 - 3) mehitamata õhusõiduk ei ole kantud liikmesriigi registrisse;
 - 4) tüübisertifikaat, mille alusel lennukõlblikkussertifikaat välja anti, peatatakse või tunnistatakse kehtetuks.
- b) Mehitamata õhusõiduk ei tohi lennata, kui selle lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat on kehtetu või kui esineb mõni järgmistest asjaoludest:
- 1) mehitamata õhusõiduki, juhtimis- ja jälgimisseadme või mõne mehitamata õhusõiduki süsteemile paigaldatud komponendi jätkuv lennukõlblikkus ei vasta käesoleva lisa nõuetele;
 - 2) mehitamata õhusõiduk on ette nähtud kasutamiseks koos juhtimis- ja jälgimisseadmega, mille puhul on kindlaks tehtud punkti ML.UAS.903 alapunkti b nõuetele mittevastavus ja seda ei ole kõrvaldatud;
 - 3) mehitamata õhusõiduk või juhtimis- ja jälgimisseade ei vasta enam ameti poolt kinnitatud konstruktsioonitüübile;
 - 4) mehitamata õhusõiduki kasutamisel on rikutud õhusõiduki heakskiidetud lennukäsiraamatu või lennukõlblikkussertifikaadi tingimusi, ilma et oleks võetud asjakohaseid meetmeid;
 - 5) mehitamata õhusõiduk on osalenud õnnetuses või intsidentis, mis mõjutab selle lennukõlblikkust, ja pärast seda ei ole võetud asjakohaseid meetmeid lennukõlblikkuse taastamiseks;
 - 6) mehitamata õhusõiduki süsteemi või sellele paigaldatud komponendi muudatus- või remonditöö ei ole kooskõlas punktiga ML.UAS.304.

ML.UAS.903 Lennukõlblikkuse kontrolli protsess

- a) Mehitamata õhusõiduki lennukõlblikkuse kontroll sisaldab mehitamata õhusõiduki jätkuva lennukõlblikkuse kirje protokollitud kontrollimist ja mehitamata õhusõiduki tehnilist ülevaatust.
- b) Alapunktis a osutatud lennukõlblikkuse kontroll sisaldab ka kirje protokollitud kontrollimist ja mehitamata õhusõiduki kasutamiseks kasutatud juhtimis- ja jälgimisseadme(te) tehnilist ülevaatust, välja arvatud juhul, kui selline juhtimis- ja jälgimisseade on viimase kuue kuu jooksul olnud kaasatud sama tüüpi mehitamata õhusõiduki lennukõlblikkuse kontrolli.
- c) Mehitamata õhusõiduki ning juhtimis- ja jälgimisseadme jätkuva lennukõlblikkuse kirje protokollitud kontrolli kaudu tagatakse, et:
- 1) punkti ML.UAS.305 alapunkti b alapunktis 1 nimetatud andmed on nõuetekohaselt registreeritud;
 - 2) õhusõiduki lennukäsiraamat vastab asjaomase mehitamata õhusõiduki süsteemi konfiguratsioonile ja on ajakohastatud;
 - 3) kõik mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogrammi kohased hooldustööd on tehtud;
 - 4) kõik teadaolevad defektid on kõrvaldatud või nende kõrvaldamine on edasi lükatud kooskõlas punktiga ML.UAS.403;
 - 5) kõik kohaldatavad lennukõlblikkust käsitlevad ettekirjutused on rakendatud ja nõuetekohaselt lisatud mehitamata õhusõiduki süsteemi käsitlevatesse kirjetesse;
 - 6) kõik mehitamata õhusõiduki süsteemi muudatus- ja remonditööd on lisatud mehitamata õhusõiduki süsteemi käsitlevatesse kirjetesse ja vastavad punkti ML.UAS.304 nõuetele;
 - 7) kõik komponendid, mille suhtes kohaldatakse lennukõlblikkuse piiranguid ja mis on paigaldatud mehitamata õhusõiduki süsteemi, on nõuetekohaselt tähistatud, lisatud mehitamata õhusõiduki süsteemi käsitlevatesse kirjetesse ja jäävad heakskiidetud lennukõlblikkuse piirangute raamidesse;
 - 8) alates hetkest, mil mehitamata õhusõiduk või juhtimis- ja jälgimisseade kuulub käesoleva määruse kohaldamisalasse, peab kõikide asjaomaste hooldustööde kohta olema välja antud käesoleva määruse asjakohasele lisale vastav hooldustõend;
 - 9) praegune massi ja balansseeringu aruanne vastab mehitamata õhusõiduki konfiguratsioonile ja kehtib;

- 10) mehitamata õhusõiduk ja selle juhtimis- ja jälgimisseade vastavad oma konstruktsioonitüübi praegusele kohaldatavale versioonile, mille on kinnitanud amet;
 - 11) lennukõlblikkussertifikaat on kehtiv, välja arvatud juhul, kui on esitatud punkti ML.UAS.906A või ML.UAS.906B kohane taotlus uue lennukõlblikkussertifikaadi saamiseks ja uut lennukõlblikkussertifikaati ei ole kontrolli ajaks veel välja antud;
 - 12) mürasertifikaat vastab mehitamata õhusõiduki konfiguratsioonile ja on kehtiv, kui selline sertifikaat on välja antud kooskõlas määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) I alajaoga.
- d) Mehitamata õhusõiduki ning juhtimis- ja jälgimisseadme tehnilise ülevaatus käigus kontrollitakse, et:
- 1) kõik nõutavad tähised ja sildid on nõuetekohaselt paigaldatud;
 - 2) mehitamata õhusõiduki süsteem vastab õhusõiduki heakskiidetud lennukäsiraamatu tingimustele;
 - 3) mehitamata õhusõiduki süsteemi konfiguratsioon vastab kinnitatud dokumentidele;
 - 4) ei leita ühtki defekti, mida ei oleks punkti ML.UAS.403 nõuete kohaselt käsitletud;
 - 5) mehitamata õhusõiduki süsteemi ja alapunktis c osutatud kirjade protokollitud kontrolli vahel ei ole vastuolusid.
- e) Alapunktis d osutatud tehnilise ülevaatus puhul abistavad volitatud lennundustehnilised töötajad selliseid lennukõlblikkust kontrollivaid töötajaid, keda ei ole asjakohaselt tunnistanud volitatud lennundustehniliseks töötajaks.
- f) Erandina punkti ML.UAS.901 alapunkti a võib lennukõlblikkuse kontrolli teha kuni 90 päeva enne määratud aega, ilma et lennukõlblikkuse kontrollimise rütm katkeks.
- g) 2. liites esitatud lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi (EASA vorm 15d) tohib välja anda üksnes asjakohaselt volitatud lennukõlblikkust kontrolliv töötaja, kui lennukõlblikkust on kontrollitud täies mahus ja kõik meetmed kindlaks tehtud mittevastavuse kõrvaldamiseks on rakendatud.
- h) Mehitamata õhusõiduki kohta välja antud või pikendatud lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat tuleb saata kümne päeva jooksul ka asjaomase mehitamata õhusõiduki registreerijaliikmesriigile.
- i) Lennukõlblikkuse kontrolliga seotud töid ei tohi anda alltöövõtu korras edasi kolmandale isikule.

ML.UAS.905 Mehitamata õhusõiduki registrikannete üleviimine ELi piires

- a) Mehitamata õhusõiduki registrikannete üleviimisel ELi piires teeb vastava taotluse esitaja järgmist:
- 1) esiteks teatab endisele registreerijaliikmesriigile liikmesriigi, mille registrisse õhusõiduk kantakse;
 - 2) seejärel esitab uuele registreerijaliikmesriigile taotluse uue lennukõlblikkussertifikaadi väljaandmiseks kooskõlas määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) nõuetega.
- b) Punkti ML.UAS.902 alapunkti a alapunkti 3 sätetest olenemata kehtib endine lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat oma kehtivusaja lõpuni.
- c) Olenemata alapunkti b tuleb rahuldava tulemusega läbida punkti ML.UAS.903 kohane lennukõlblikkuse kontroll, kui esineb mõni järgmistest asjaoludest:
- 1) õhusõiduk oli endises liikmesriigis lennukõlbmatu;
 - 2) endine lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat on kehtetu või aegunud.

ML.UAS.906A ELi imporditud mehitamata õhusõiduki lennukõlblikkuse kontroll

- a) Kui mehitamata õhusõiduk kantakse liikmesriigi registrisse kolmandast riigist või reguleerivast süsteemist, kus määrust (EL) 2018/1139 ei kohaldata, teeb vastava taotluse esitaja järgmist:
 - 1) esitab registreerijaliikmesriigi pädevale asutusele taotluse uue lennukõlblikkussertifikaadi väljaandmiseks kooskõlas määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) nõuetega;
 - 2) kasutatud mehitamata õhusõiduki puhul laseb teha punkti ML.UAS.903 kohase lennukõlblikkuse kontrolli, mille tulemus peab olema rahuldav;
 - 3) laseb teha kõik hooldustööd, mis on vajalikud mehitamata õhusõiduki süsteemi heakskiidetud hooldusprogrammi täitmiseks.
- b) Kui mehitamata õhusõiduk vastab asjakohastele nõuetele, annab punkti ML.UAS.901 alapunktis b nimetatud lennukõlblikkuse kontrolli tegev pädev asutus või organisatsioon välja lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi.
- c) Mehitamata õhusõiduki omanik tagab registreerijaliikmesriigi pädeva asutuse tehtavaks ülevaatuseks juurdepääsu mehitamata õhusõiduki süsteemile.

ML.UAS.906B Lennukõlblikkuse kontroll pärast muudatuse mehitamata õhusõiduki süsteemi käitamises

- a) Kui erikategoorias käitava mehitamata õhusõiduki süsteemi käitamise muudatuste tõttu on vaja välja anda lennukõlblikkussertifikaat vastavalt rakendusmääruse (EL) 2019/947 artikli 7 lõikele 2, teeb mehitamata õhusõiduki omanik järgmist:
 - 1) esitab registreerijaliikmesriigi pädevale asutusele taotluse lennukõlblikkussertifikaadi väljaandmiseks kooskõlas määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) nõuetega;
 - 2) laseb teha punkti ML.UAS.903 kohase lennukõlblikkuse kontrolli, mille tulemus peab olema rahuldav;
 - 3) laseb teha kõik hooldustööd, mis on vajalikud mehitamata õhusõiduki süsteemi heakskiidetud hooldusprogrammi täitmiseks.
- b) Kui mehitamata õhusõiduk vastab asjakohastele nõuetele, annab punkti ML.UAS.901 alapunktis b nimetatud lennukõlblikkuse kontrolli tegev pädev asutus või organisatsioon välja lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi.
- c) Mehitamata õhusõiduki omanik tagab registreerijaliikmesriigi pädeva asutuse tehtavaks ülevaatuseks juurdepääsu mehitamata õhusõiduki süsteemile.

ML.UAS.907 Puudused

Pärast puudusi käsitleva teate kättesaamist pädevalt asutuselt rakendusmääruse (EL) 2024/1109 I lisa (osa AR.UAS) punkti AR.UAS.GEN.351 kohaselt koostab punkti ML.UAS.201 kohaselt mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse eest vastutav isik või organisatsioon pädeva asutusega kokkulepitud aja jooksul parandusmeetmete kava (et kõrvaldada puudus(ed) ja vältida selle (nende) kordumist) ning tõendab pädevale asutusele kõnealuse kava rakendamist.

1. liide

Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamise leping

- a) Kui mehitamata õhusõiduki omanik sõlmib jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisega seotud ülesannete täitmiseks punkti ML.UAS.201 kohaselt lepingu osa CAO.UAS kohase organisatsiooniga, peab ta registreerijaliikmesriigi pädeva asutuse taotluse korral tegema kõnealusele pädevale asutusele kättesaadavaks mõlema lepinguosalise allkirjastatud lepingu.
- b) Lepingu koostamisel arvestatakse käesoleva lisa nõudeid ja selles tuleb kindlaks määrata allakirjutanute kohustused seoses mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisega.
- c) Leping peab sisaldama vähemalt järgmist teavet:
- 1) mehitamata õhusõiduki registreerimistunnus, tüüp ja seerianumber ning juhtimis- ja jälgimisseadme andmed;
 - 2) mehitamata õhusõiduki omaniku või registreeritud rentniku nimi või äriühingu andmed koos aadressiga;
 - 3) asjakohase lepingu sõlminud osa CAO.UAS kohase organisatsiooni andmed, sealhulgas aadress;
 - 4) tegevuse liik.
- d) Leping peab sisaldama järgmist avaldust:

„Mehitamata õhusõiduki omanik usaldab osa CAO.UAS kohasele organisatsioonile mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse korraldamise, mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogrammi väljatöötamise ja heakskiitmise ning mehitamata õhusõiduki süsteemi hoolduse korraldamise kooskõlas nimetatud mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogrammiga.

Allakirjutanud kohustuvad täitma oma käesolevast lepingust tulenevaid kohustusi.

Mehitamata õhusõiduki omanik kinnitab oma parimate teadmiste kohaselt, et kogu osa CAO.UAS kohasele organisatsioonile antud teave mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse kohta on nüüd ja edaspidi õige ning et mehitamata õhusõiduki süsteemi ei remondita ega muudeta ilma osa CAO.UAS kohase organisatsiooni eelneva heakskiiduta.

Kui üks allakirjutanutest rikub käesolevat lepingut, tühistatakse leping. Sel juhul jääb mehitamata õhusõiduki omanikule täielik vastutus kõikide mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisega seotud ülesannete eest ning mehitamata õhusõiduki omanik teatab lepingu tühistamisest kahe nädala jooksul õhusõiduki registreerijaliikmesriigi pädeva(te)le asutus(t)ele.“

- e) Kui mehitamata õhusõiduki omanik sõlmib lepingu osa CAO.UAS kohase organisatsiooniga vastavalt punktile ML.UAS.201, määratakse lepinguosaliste kohustused kindlaks järgmiselt:

1) Osa CAO.UAS kohase organisatsiooni kohustused:

- i) tema tööde maht peab sisaldama asjaomase mehitamata õhusõiduki ning juhtimis- ja jälgimisseadme tüüpi;
- ii) ta peab mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisel täitma kõiki järgmisi tingimusi:
 - A) ta peab töötama välja ja kiitma heaks mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogrammi;
 - B) ta peab tegema mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogramm pärast heakskiitmist mehitamata õhusõiduki omanikule kättesaadavaks ning esitama kõigi kõrvalekallete kohta põhjendused vastavalt punkti ML.UAS.302 alapunktile d;
 - C) ta peab tegema kindlaks ja tellima vajalikud hooldustööd, et tagada asjakohane seos mehitamata õhusõiduki süsteemi varasema hooldusprogrammiga;
 - D) ta peab tagama kõikide hooldustööde tegemise sertifitseeritud hooldusorganisatsiooni poolt;
 - E) ta peab tagama kõikide kohaldatavate lennukõlblikkust käsitlevate ettekirjutuste rakendamise;
 - F) ta peab tagama kõikide hoolduse või lennukõlblikkuse kontrolli käigus avastatud defektide ja mehitamata õhusõiduki omaniku teatatud defektide kõrvaldamine sertifitseeritud hooldusorganisatsiooni poolt;
 - G) ta peab koordineerima korralist hooldust, lennukõlblikkust käsitlevate ettekirjutuste kohaldamist, selliste komponentide hooldamist, mille suhtes kohaldatakse lennukõlblikkuse piiranguid, ja komponentide ülevaatustega seotud nõuete täitmist;

- H) ta peab teatama mehitamata õhusõiduki omanikule igast juhtumist, kui mehitamata õhusõiduki süsteem tuleb teha hoolduse jaoks kättesaadavaks sertifitseeritud hooldusorganisatsioonile;
- I) ta peab haldama ja säilitama kõiki mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse kirjeid;
- iii) ta peab korraldama mehitamata õhusõiduki süsteemi kõikide muudatuste heakskiitmise kooskõlas punktiga ML.UAS.304 enne muudatuste tegemist;
- iv) ta peab korraldama mehitamata õhusõiduki süsteemi kõikide remonditööde heakskiitmise kooskõlas punktiga ML.UAS.304 enne remonditöö tegemist;
- v) ta peab teatama registreerijaliikmesriigi pädevale asutusele igast juhtumist, mil omanik ei tee oma mehitamata õhusõiduki süsteemi hoolduse jaoks kättesaadavaks vastavalt asjakohase lepingu sõlminud osa CAO.UAS kohase organisatsiooni nõudele;
- vi) ta peab teatama registreerijaliikmesriigi pädevale asutusele igast juhtumist, mil lepingut ei täideta;
- vii) ta peab tagama, et mehitamata õhusõiduki lennukõlblikkuse kontroll tehakse õigeaegselt ja et antakse välja lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat;
- viii) ta peab saatma välja antud või pikendatud lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi kümne päeva jooksul registreerijaliikmesriigi pädevale asutusele;
- ix) ta peab teatama kõikidest lennuohutust mõjutavatest juhtumitest, millest teatamine on vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele kohustuslik;
- x) ta peab teatama registreerijaliikmesriigi pädevale asutusele igast juhtumist, mil üks lepinguosalistest taganeb lepingust.

2) Mehitamata õhusõiduki omaniku kohustused:

- i) ta peab olema üldiselt teadlik mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogrammi sisust;
- ii) ta peab olema üldiselt teadlik käesoleva lisa sisust;
- iii) ta peab tegema mehitamata õhusõiduki süsteemi hoolduse jaoks kättesaadavaks vastavalt asjakohase lepingu sõlminud osa CAO.UAS kohase organisatsiooni nõudele;
- iv) ta ei või muuta mehitamata õhusõiduki süsteemi, ilma et ta oleks konsulteerinud asjakohase lepingu sõlminud osa CAO.UAS kohase organisatsiooniga;
- v) ta peab teatama asjakohase lepingu sõlminud osa CAO.UAS kohasele organisatsioonile kõikidest hooldustöödest, mis on õhusõidukile erandkorras tehtud osa CAO.UAS kohase organisatsiooni teadmata ja väljaspool osa CAO.UAS kohase organisatsiooni kontrolli;
- vi) ta peab teatama logide kaudu osa CAO.UAS kohasele organisatsioonile, kellega on sõlmitud asjakohane leping, kõikidest õhusõiduki kasutamise käigus avastatud defektidest;
- vii) ta peab teatama registreerijaliikmesriigi pädevale asutusele igast juhtumist, mil üks lepinguosalistest taganeb lepingust;
- viii) ta peab teatama mehitamata õhusõiduki müügist registreerijaliikmesriigi pädevale asutusele ja osa CAO.UAS kohasele organisatsioonile, kellega on sõlmitud asjakohane leping;
- ix) ta peab teatama kõikidest lennuohutust mõjutavatest juhtumitest, millest teatamine on vastavalt kohaldatavatele õigusaktidele kohustuslik;
- x) ta peab teatama korrapäraselt osa CAO.UAS kohasele organisatsioonile, kellega on sõlmitud asjakohane leping, mehitamata õhusõiduki lennutundidest ja kõikidest muudest kasutamisega seotud andmetest vastavalt asjaomase osa CAO.UAS kohase organisatsiooniga kokkulepitud korrale;
- xi) ta peab teatama osa CAO.UAS kohasele organisatsioonile selliste käitamisnõuete täitmata jätmisest, mis võivad mõjutada mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuvat lennukõlblikkust;
- xii) ta peab teatama osa CAO.UAS kohasele organisatsioonile kõikidest käitamisnõuetest (näiteks erilubadest), mida on vaja mehitamata õhusõiduki süsteemi nõutava konfiguratsiooni säilitamiseks.

2. liide

Lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat (EASA vorm 15d)

LENNUKÕBLIKKUSE KONTROLI SERTIFIKAAT

(mehitamata õhusõiduki korral, mis vastab osa ML.UAS nõuetele)

Lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi viitenumber:

Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) 2018/1139

[PÄDEVA ASUTUSE NIMI]

tõendab, et ta on:

☐ kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 I lisaga (osa ML.UAS) kontrollitud järgmise mehitamata õhusõiduki lennukõlblikkust:

[või]

☐ kontrollitud järgmise uue mehitamata õhusõiduki lennukõlblikkust:

mehitamata õhusõiduki tootja: mehitamata õhusõiduki tootja nimetus:

mehitamata õhusõiduki registreerimistunnus: mehitamata õhusõiduki seerianumber:

ja et kõnealune õhusõiduk on kontrolli ajal lennukõlblik.

Väljaandmise kuupäev: Kehtivusaja lõpp:

Mehitamata õhusõiduki lennutunnid kontrollimise kuupäeval:

Allkiri: Volituse number (kui on kohaldatav):

[VÕI]

[SERTIFITSEERITUD ORGANISATSIOONI NIMI, AADRESS JA SERTIFIKAADI VIITENUMBER] (*)

tõendab, et ta on kooskõlas komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 I lisaga (osa ML.UAS) kontrollitud järgmise mehitamata õhusõiduki lennukõlblikkust:

mehitamata õhusõiduki tootja: mehitamata õhusõiduki tootja nimetus:

mehitamata õhusõiduki registreerimistunnus: mehitamata õhusõiduki seerianumber:

Õhusõiduk oli kontrollimise ajal lennukõlblik.

Väljaandmise kuupäev: Kehtivusaja lõpp:

Mehitamata õhusõiduki lennutunnid kontrollimise kuupäeval:

Allkiri: Volituse number (kui on kohaldatav):

=====

Esimene pikendamine: mehitamata õhusõiduk vastab komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 I lisa (osa ML.UAS) punkti ML.UAS.901 alapunkti c tingimustele.

Väljaandmise kuupäev: Kehtivusaja lõpp:

Mehitamata õhusõiduki lennutunnid kontrollimise kuupäeval:

Allkiri: Volituse number:

Sertifitseeritud organisatsiooni nimi: Sertifikaadi viitenumber:

=====	
Teine pikendamine: mehitamata õhusõiduk vastab komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 I lisa (osa ML.UAS) punkti ML.UAS.901 alapunkti c tingimustele.	
Väljaandmise kuupäev:	Kehtivusaja lõpp:
Mehitamata õhusõiduki lennutunnid kontrollimise kuupäeval:	
Alkiri:	Volituse number:
Sertifitseeritud organisatsiooni nimi: Sertifikaadi viitenumber:	
(*) Vormi väljastaja võib seda kohandada vastavalt oma vajadustele, kustutades sellised nimed, hooldustõendid, viited asjaomasele õhusõidukile ja väljastamisandmed, mis ei ole tema puhul asjakohased.	

EASA vormi 15d 1. versioon

3. liide

EASA vormi 1 täitmise juhised

Käesolevad juhised on seotud üksnes määruse (EL) nr 1321/2014 I lisa (osa M) II liites esitatud EASA vormi 1 kasutamisega mehitamata õhusõidukite süsteemi hoolduse puhul.

Tähelepanu juhatakse määruse (EL) nr 1321/2014 I lisa (osa M) II liites esitatud juhistele, mis hõlmavad EASA vormi 1 kasutamist seoses hooldusega mehitatud lennunduses, ning määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) I liites sätestatud juhistele, mis hõlmavad EASA vormi 1 kasutamist seoses tootmisega.

1. EESMÄRK JA KASUTUSALA

- 1.1. Hooldustõendi peamine eesmärk on tõendada mehitamata õhusõiduki süsteemi komponentide (edaspidi „artikkel“ või „artiklid“) hooldustööde lennukõlblikkust.
- 1.2. Hooldustõend ja artikkel (artiklid) peavad olema vastavuses. Hooldustõendi täitja peab tõendit säilitama viisil, mis võimaldab kontrollida originaalandmeid.
- 1.3. Hooldustõendit aktsepteerivad paljud lennukõlblikkuse järelevalveasutused, kuid selle sobivus võib sõltuda kahepoolsetest kokkulepetest ja/või lennukõlblikkuse järelevalveasutuse põhimõtetest.
- 1.4. Hooldustõend ei ole saateleht ega lastikiri.
- 1.5. Hooldustõendi olemasolu ei tähenda, et mehitamata õhusõiduki võib kasutusele võtta.
- 1.6. Hooldustõend ei tähenda heakskiidu andmist artikli(te) paigaldamiseks, kuid aitab lõppkasutajal kindlaks teha lennukõlblikkust.
- 1.7. Ühele hooldustõendile ei tohi märkida läbisegi tootmisest ja hooldusest tulnud artikleid.

2. ÜLDINE VORMING

- 2.1. Hooldustõend peab vastama lisatud kindlaksmääratud vormingule, kaasa arvatud lahtrite numbrid ja iga lahtri asukoht. Iga lahtri suurus võib siiski erineda vastavalt taotleja vajadusele, kuid mitte sel määral, et see ei võimaldaks hooldustõendit ära tunda.
- 2.2. Hooldustõend peab olema rõhtpaigutusega, kuid selle suurst võib oluliselt suurendada või vähendada, kui hooldustõend jääb äratuntavaks ja loetavaks. Kahtluse korral tuleb konsulteerida pädeva asutusega.
- 2.3. Ei ole oluline, kummale vormi küljele paigutatakse selgitused käitaja või paigaldaja kohustuste kohta.
- 2.4. Kogu trükitud tekst peab olema selge ja hõlpsasti loetav.
- 2.5. Hooldustõend võib olla nii valmis trükitud kui ka arvutis koostatud, kuid mõlemal juhul peavad trükitud jooned ja tähemärgid olema selged ja loetavad ning vastama ettenähtud vormingule.
- 2.6. Hooldustõend peab olema inglise keeles ja vajaduse korral ühes või mitmes muus keeles.
- 2.7. Hooldustõendile märgitavad andmed võivad olla kirjutatud kirjutusmasinaga/arvutiga või käsitsi suurtähtedega nii, et neid saab hõlpsasti lugeda.

- 2.8. Selguse huvides tohib kasutada vaid piiratud hulka lühendeid.
- 2.9. Hooldustõendi täitja võib selle tagaküljele jäävat ruumi kasutada lisamärkusteks, kuid mitte lennukõlblikkust käsitleva avalduse esitamiseks. Hooldustõendi tagakülje kasutamisele tuleb viidata selle esikülje vastavas lahtris.

3. HOOLDUSTÕENDI VEAD

- 3.1. Kui lõppkasutaja leiab hooldustõendil vea(d), peab ta sellest (nendest) hooldustõendi täitjale kirjalikult teatama. Hooldustõendi täitja võib uue hooldustõendi välja anda üksnes juhul, kui viga (vead) on võimalik kindlaks teha ja parandada.
- 3.2. Uuel hooldustõendil peab olema uus kontrollnumber, allkiri ja kuupäev.
- 3.3. Taotluse korral võib välja anda uue hooldustõendi, ilma et oleks kontrollitud artikli(te) seisundit. Uus hooldustõend ei ole deklaratsioon olemasoleva seisundi kohta ja selle lahtrisse 12 tuleb lisada järgmine viide eelmisele hooldustõendile: „Käesoleva hooldustõendiga parandatakse [algse väljaandmise kuupäev] välja antud hooldustõendi [algne kontrollnumber] viga/vead lahtri(te)s [parandatud lahter/lahtrid] ning see ei hõlma nõuetele vastavust/seisundit/käibeelaskmist.“

Mõlemad hooldustõendid tuleb esmase hooldustõendi säilitamiseks ette nähtud aja jooksul alles hoida.

4. HOOLDUSTÕENDI TÄITMINE

Väli 1. Hooldustõendi välja andnud pädev asutus/riik

Märkida hooldustõendi väljaandmise eest vastutava pädeva asutuse nimi ja riik. Kui pädev asutus on amet, tuleb lahtrisse märkida „EASA“.

Väli 2. EASA vormi 1 päis

„KOMPONENDI HOOLDUSTÕEND

EASA VORM 1“

Väli 3. Vormi kontrollnumber

Märkida lahtris 4 osutatud organisatsiooni numeratsioonisüsteemi/-menetluse abil määratud kordumatu number, mis võib sisaldada tähti ja numbreid

Väli 4. Organisatsiooni nimi ja aadress

Märkida käesoleva hooldustõendiga hõlmatud töid sertifitseeriva sertifitseeritud organisatsiooni täielik nimi ja aadress. Logo vms on lubatud, kui see mahub lahtrisse.

Väli 5. Töökäsk/leping/arve

Artikli(te) kliendipoolse jälgitavuse hõlbustamiseks märkida töökäsu number, lepingu number, arve number või muu samalaadne viitenumber.

Väli 6. Artikkel

Märkida artiklite numbrid, kui artikleid on rohkem kui üks. Sellest lahtrist saab kergesti teha ristviite lahtrile 12 „Märkused“.

Väli 7. Kirjeldus

Märkida artikli nimetus või kirjeldus. Eelistada tuleks termineid, mida on kasutatud jätkuva lennukõlblikkuse juhendites või tehnilistes normdokumentides (näiteks illustreeritud varuosade kataloog, õhusõiduki hoolduskäsiraamat, hooldusbületään, komponentide hoolduskäsiraamat).

Väli 8. Osa number

Märkida osa number, nagu see on esitatud artiklil või sildil/pakendil. Mootori või propelleri puhul võib kasutada tüübitähist.

Väli 9. Kogus

Märkida artiklite kogus.

Väli 10. Seerianumber

Kui artikli puhul tuleb hooldusnõuete kohaselt märkida seerianumber, tuleb see märkida sellesse lahtrisse. Märkida võib ka mis tahes muu seerianumbri, isegi kui kohaldatava määrusega seda ei nõuta. Kui mõnel artiklil ei ole seerianumbrit, siis märkida „Ei kohaldata“ („N/A“).

Väli 11. Seisund/töö

Järgmised kanded on lubatud teha lahtrisse 11. Kasutada tuleb üksnes üht mõistet. Kui asjakohased mõisteid on rohkem, tuleb kasutada seda, mis kõige täpsemalt iseloomustab suuremat osa tehtud tööst ja/või artikli seisundit.

i)	Kapitaalremonditud	Tähendab protsessi, mis tagab, et artikkel vastab täielikult kohaldatavatele töökindluse nõuetele, mis on täpsustatud tehnilistes normdokumentides. Artikkel võetakse vähemalt lahti, puhastatakse, kontrollitakse, vajaduse korral parandatakse, pannakse uuesti kokku ja katsetatakse vastavalt eespool kirjeldatud andmetele.
ii)	Remonditud	Vea/vigade kõrvaldamine kohaldatava standardi kohaselt ⁽¹⁾ .
iii)	Kontrollitud/katsetatud	Uurimine, mõõtmine jne kohaldatava standardi ⁽¹⁾ kohaselt (nt visuaalne kontrollimine, funktsionaalne katsetamine, stendikatsed jne).
iv)	Muudetud	Artikli muutmine kohaldatava standardi kohaseks ⁽¹⁾ .

⁽¹⁾ „Kohaldatav standard“ tähendab tootmis-, projekteerimis-, hooldus- või kvaliteedi tagamise standardit, -meetodit, -tehnikat või tava, mille on heaks kiitnud pädev asutus või mis on pädevale asutusele vastuvõetav. Kohaldatavat standardit kirjeldatakse lahtris 12.

Väli 12. Märkused

Kirjeldada lahtris 11 nimetatud tööd kas otseselt või viidates tõendavatele dokumentidele, et käitaja või paigaldaja saaks hooldustõendiga hõlmatud töö korral kindlaks teha artikli(te) lennukõlblikkuse. Vajaduse korral võib kasutada EASA vormist 1 eraldi lehte ja viidata sellele. Igast märkest peab selguma, millis(t)e lahtris 6 esitatud artikli(te)ga see on seotud.

Näiteid lahtrisse 12 kantavast teabest:

- kasutatud tehnilised normdokumendid, sealhulgas läbivaatamise seisund ja viited;
- vastavus lennukõlblikkust käsitlevatele ettekirjutustele ja hooldusbulletäänidele;
- tehtud remonditööd;
- tehtud muudatustööd;
- paigaldatud varuosad;
- piiratud kasutuskestusega osade seisund;
- kõrvalekalded kliendi töökäsu;
- muud lennukõlblikkust käsitlevad avaldused kui need, millele on osutatud määruse (EL) nr 1321/2014 II lisa (osa 145) punktis 145.A.50;
- teave, mida on vaja seoses puuduliku tarne või tarnejärgse montaažiga.

Lisada järgmine komponendi hooldustõendi kinnitus:

- „Tõendab, et lahtris 11 osutatud ja käesolevas lahtris kirjeldatud tööd on tehtud kooskõlas delegeeritud määruse (EL) 2024/1107 II lisa (osa CAO.UAS) nõuetega ning sellega seoses võib välja anda hooldustõendi, juhul kui käesolevas lahtris ei ole märgitud teisiti.“

Kui andmed trükitakse elektroonilist EASA vormi 1 kasutades, tuleks sellesse lahtrisse märkida andmed, mida ei saa muudesse lahtritesse kanda.

Lahtrid 13a–13e

Üldnõuded lahtrite 13a–13e kohta: ei kasutada hooldustõendi korral. Varjutada, tumedaks värvida või muul viisil ära märkida, et vältida tahtmatut või lubamatut kasutust.

Lahter 14a

Märgistada lahter „muud lahtris 12 täpsustatud nõuded“ ja esitada lahtris 12 osa CAO.UAS kohane lennukõlblikkust käsitlev avaldus Kui hooldustõendi on välja andnud ka määruse (EL) nr 1321/2014 II lisa (osa 145) kohane organisatsioon, märgistada ka lahter „Osas 145.A.50 sätestatud hooldustõend“.

Kui lahtrisse „muud nõuded“ on ette nähtud muud nõuded kui osa CAO.UAS ja osa 145 puhul, tuleb need märkida lahtrisse 12. Ära tuleb märkida vähemalt üks lahter, vajaduse korral võib ära märkida mõlemad lahtrid.

Väljend „kui käesolevas lahtris ei ole täpsustatud teisiti“ viitab järgmistele juhtudele:

- a) hooldustöid ei ole jõutud lõpetada;
- b) hooldustööde tegemine kaldus kõrvale asjakohastest regulatiivsetest nõuetest;
- c) hooldustööd on tehtud kooskõlas mõne muu kui osas 145 või osas CAO.UAS kindlaksmääratud nõudega; sel juhul tuleb lahtris 12 viidata konkreetsele siseriiklikule õigusaktile.

Lahter 14b. Volitatud isiku allkiri

Sellesse lahtrisse märkida volitatud isiku allkiri. Lahtri tohib allkirjastada üksnes isik, kes on selleks pädeva asutuse eeskirjade ja tegevuskorra alusel volitatud. Identifitseerimise hõlbustamiseks võib lisada volitatud isiku kordumatu numbrit.

Lahter 14c. Sertifikaadi/loa viitenumber

Märkida sertifikaadi/loa number või viide. Selle numbri või viite annab pädev asutus.

Lahter 14d. Nimi

Märkida loetavalt lahtri 14b allkirjastanud isiku nimi.

Lahter 14e. Kuupäev

Märkida lahtri 14b allkirjastamise kuupäev, mis peab olema vormis pp = kuupäev kahekohalisena, kkk = kuu kolm esimest tähte, aaaa = aasta neljakohalisena.

Käitaja/paigaldaja kohustused

Lisada hooldustõendile järgmine märgeline lõppkasutajate teavitamiseks sellest, et vorm ei vabasta neid artikli paigaldamise ja kasutamisega seotud kohustustest:

„Käesolev hooldustõend ei anna automaatselt õigust artikli(te) paigaldamiseks.“

Kui käitaja/paigaldaja töötab kooskõlas lahtris 1 täpsustatud lennukõlblikkuse järelevalveasutusest erineva lennukõlblikkuse järelevalveasutuse määrustega, on oluline, et käitaja/paigaldaja tagab, et tema lennukõlblikkuse järelevalveasutus aktsepteerib lahtris 1 nimetatud lennukõlblikkuse järelevalveasutuse artikleid.

Lahtrid 13a ja 14a ei ole paigaldamise hooldustõendid. Enne kui õhusõiduk võib lennata, peavad õhusõiduki hooldustööde kirjed igal juhul sisaldama paigaldamise hooldustõendit, mis on välja antud kooskõlas käitaja/paigaldaja siseriiklike määrustega.“

II LISA

(OSA CAO.UAS)

SISUKORD

CAO.UAS.1 — Üldteave

CAO.UAS.010 Kohaldamisala

CAO.UAS.015 Kohaldamine

CAO.UAS.017 Nõuete täitmise viisid

CAO.UAS.020 Tööde maht ja sertifitseerimistingimused

CAO.UAS.025 Organisatsiooni käsiraamat

CAO.UAS.030 Rajatised ja ladustamine

CAO.UAS.035 Töötajatele esitatavad nõuded

CAO.UAS.040 Volitatud lennundustehnilised töötajad

CAO.UAS.045 Lennukõlblikkust kontrollivad töötajad

CAO.UAS.048 Lennulubasid välja andvad töötajad

CAO.UAS.050 Komponendid, seadmed ja tööriistad

CAO.UAS.055 Tehnilised normdokumendid ja töökäsud

CAO.UAS.060 Hooldusstandardid

CAO.UAS.065 Mehitamata õhusõiduki hooldustõendi väljaandmine

CAO.UAS.070 Komponendi hooldustõendi väljaandmine

CAO.UAS.071 Juhtimis- ja jälgimisseadme hooldustõendi väljaandmine

CAO.UAS.072 Juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldamise hooldustõendi väljaandmine

CAO.UAS.075 Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamine

CAO.UAS.080 Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamise andmed

CAO.UAS.085 Lennukõlblikkuse kontroll

CAO.UAS.086 Lennuluba

CAO.UAS.090 Dokumentide säilitamine

CAO.UAS.095 Organisatsiooni õigused

CAO.UAS.100 Nõuetele vastavuse jälgimine ja organisatsiooni ülevaatused

CAO.UAS.102 Info- ja sidesüsteemide ning andmete kaitse

CAO.UAS.105 Muudatused organisatsioonis

CAO.UAS.110 Sertifikaadi kehtivus

CAO.UAS.112 Juurdepääs

CAO.UAS.115 Puudused ja tähelepanekud

CAO.UAS.120 Lennuohutust mõjutavatest juhtumitest teatamine

CAO.UAS.1 — Üldteave

Käesolevas lisas kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „pädev asutus“ on rakendusmääruse (EL) 2024/1109 I lisa (osa AR.UAS) punkti AR.UAS.GEN.010 alapunktis b nimetatud asutus;
- b) mehitamata õhusõiduki omanik tähendab ühte järgmistest:
 - 1) mehitamata õhusõiduki registreeritud omanik, kes võib olla mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja;

- 2) mehitamata õhusõiduki süsteemi käitaja on mehitamata õhusõiduki rentnik, tingimusel et kohaldatakse I lisa (osa ML.UAS) punkti ML.UAS.201 alapunkti b.

CAO.UAS.010 Kohaldamisala

Käesolevas lisa on sätestatud nõuded, millele organisatsioon peab vastama, et saada sertifikaat, mis annab õiguse täita rakendusemääruse (EL) 2019/947 artiklis 5 määratletud erikategoorias käitatavate ja määruse (EL) 2019/947 artikli 7 lõike 2 kohaselt välja antud lennukõlblikkussertifikaati omavate mehitamata õhusõiduki süsteemide ja neile paigaldatavate komponentide jätkuva lennukõlblikkuse korraldamise või hooldamise või mõlema valdkonnaga seotud ülesandeid, või et sellise sertifikaadi kehtivust pikendataks.

CAO.UAS.015 Kohaldamine

Organisatsioon peab osa CAO.UAS sertifikaadi väljaandmise või muutmise taotluse esitama pädevale asutusele pädeva asutuse kehtestatud vormis ja viisil.

CAO.UAS.017 Nõuete täitmise viisid

- a) Käesoleva määruse nõuetele vastavuse tagamiseks võib organisatsioon kasutada ka nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid.
- b) Kui organisatsioon soovib kasutada nõuete täitmise alternatiivset meetodit, peab ta enne selle kasutamist esitama pädevale asutusele asjaomase meetodi täieliku kirjelduse. Kirjeldus sisaldab kõiki asjakohaseid muudatusi käsiraamatutes või menetlustes ning selgitust, kuidas saavutatakse vastavus käesoleva määruse nõuetele.

Organisatsioon võib selliseid nõuete täitmise alternatiivseid meetodeid rakendada alles siis, kui pädev asutus on need heaks kiitnud.

CAO.UAS.020 Tööde maht ja sertifitseerimistingimused

- a) Organisatsioon määrab iga taotletava õiguse puhul oma organisatsiooni käsiraamatus kindlaks tööde mahu, nagu on sätestatud punktis CAO.UAS.025. Tööde maht peab olema organisatsiooni tehtud töö täpne kirjeldus.
- b) Mehitamata õhusõidukite ja juhtimis- ja jälgimisseadme hoolduse korral hõlmab tööde maht järgmist:
- 1) mehitamata õhusõiduki ning juhtimis- ja jälgimisseadme tüüp või tootja;
 - 2) hooldustööde liik ja ulatus, sealhulgas vajaduse korral eriülesanded ja -meetodid.
- c) Juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldamisel hõlmab tööde maht juhtimis- ja jälgimisseadme tüüpi või tootjat.
- d) Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisega seotud tööde maht hõlmab järgmist:
- 1) mehitamata õhusõiduki ning juhtimis- ja jälgimisseadme tüüp või tootja;
 - 2) asjaomase mehitamata õhusõiduki ning juhtimis- ja jälgimisseadme kindlaksmääramine;
 - 3) kirjeldus selle kohta, millist mehitamata õhusõidukit kasutatakse millise juhtimis- ja jälgimisseadmega.
- e) Lennukõlblikkuse kontrolli ja lennuloa korral hõlmab tööde maht mehitamata õhusõiduki tüüpi või tootjat.
- f) Muude komponentide kui täiskomplektsete mootorite hooldamisel kehtestatakse tööde maht vastavalt järgmistele liigitusele:
- 1) C1: mehitamata õhusõiduki õhu konditsioneerimine ja hermetiseerimine;
 - 2) C2: mehitamata õhusõiduki automaatne piloteerimine;
 - 3) C3: mehitamata õhusõiduki side ja navigatsioon;
 - 4) C4: mehitamata õhusõiduki uksed ja luugid;
 - 5) C5: mehitamata õhusõiduki elektrisüsteemid ja tuled;
 - 6) C6: mehitamata õhusõidukite seadmed;
 - 7) C7: mehitamata õhusõiduki mootor;
 - 8) C8: mehitamata õhusõiduki juhtimisseadmed;

- 9) C9: mehitamata õhusõidukite kütusesüsteemid;
 - 10) C10: mehitamata õhusõiduki rootorid;
 - 11) C11: mehitamata õhusõiduki jõuülekanne;
 - 12) C12: mehitamata õhusõiduki hüdrauliline võimsus;
 - 13) C13: mehitamata õhusõiduki mõõteriistad;
 - 14) C14: mehitamata õhusõiduki telik;
 - 15) C15: mehitamata õhusõiduki hapnikusüsteem;
 - 16) C16: mehitamata õhusõiduki propellerid;
 - 17) C17: mehitamata õhusõiduki suruõhu- ja vaakumsüsteemid;
 - 18) C18: mehitamata õhusõiduki jää-, vihma- ja tuletõrjesüsteemid;
 - 19) C19: mehitamata õhusõiduki aknad;
 - 20) C20: mehitamata õhusõiduki konstruktsioonid;
 - 21) C21: mehitamata õhusõiduki ballastvesi;
 - 22) C22: mehitamata õhusõiduki veojõu suurendamine;
 - 23) C23: muud mehitamata õhusõiduki komponendid;
 - 24) C24: juhtimis- ja jälgimisseadme komponendid.
- g) Täiskomplektsete mootorite hooldamisel tuleb tööde mahu kirjelduses märkida mootori tüüp või tootja.
- h) Mittepurustavate katsete puhul, kui see kuulub klassi „eritööd“, hõlmab tööde maht mittepurustavaid katsemeetodeid.
- i) Organisatsioon peab vastama pädeva asutuse välja antud organisatsiooni sertifikaadile lisatud sertifitseerimistingimustele ning organisatsiooni käsiraamatus tööde mahu suhtes kehtestatud tingimustele.

CAO.UAS.025 Organisatsiooni käsiraamat

- a) Organisatsioon koostab ja haldab käsiraamatut, milles määratakse kindlaks teave ja menetlused, mis on vajalikud töötajatele ülesannete täitmiseks ning organisatsioonile käesoleva määruse nõuete järgimise tõendamiseks.
- b) Käsiraamat peab sisaldama otse või viidetena järgmist teavet:
- 1) vastutava juhi allkirjastatud kinnitus selle kohta, et organisatsioon tegutseb pidevalt kooskõlas käesoleva lisa nõuetega ja organisatsiooni käsiraamatuga;
 - 2) organisatsiooni tehtavate tööde maht iga talle antud õiguse kohta;
 - 3) organisatsiooni skeem, kus on kindlaks määratud punkti CAO.UAS.035 alapunktides a, b ja c osutatud isiku(te) ametinimetused ja nimi (nimed) ning vastutusahelad;
 - 4) tegevusruumide üldine kirjeldus ja asukoht;
 - 5) punkti CAO.UAS.105 alapunktis b sätestatud käsiraamatu muutmise menetlus,

ning kui organisatsioon kavatseb teha järgmistes punktides nimetatud toiminguid:
 - 6) mõnes muus kui heakskiidetud kohas tehtud tööde maht ja sellega seotud menetlused;
 - 7) volitatud lennundustehniliste töötajate nimekiri, kuhu on märgitud nende volituste ulatus;
 - 8) mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogrammi heakskiitmise eest vastutavate töötajate nimekiri;
 - 9) lennukõlblikkust kontrollivate töötajate nimekiri, kuhu on märgitud ka nende volituste ulatus;
 - 10) lennulubade väljaandmise eest vastutavate töötajate nimekiri;
 - 11) sertifitseeritud mehitamata õhusõiduki hoolduse maht ja sellega seotud menetlused juhul, kui mehitamata õhusõidukit hooldatakse juhtimis- ja jälgimisseadmest eraldi.

- c) Käsiraamatu esimese versiooni peab heaks kiitma pädev asutus.
- d) Käsiraamatus tehakse muudatusi vastavalt punktile CAO.UAS.105.

CAO.UAS.030 Rajatised ja ladustamine

- a) Organisatsioon tagab, et tal on kogu kavandatud töö tegemiseks vajalikud tegevusruumid, sealhulgas kontoriruumid.
- b) Kui organisatsiooni sertifikaadi tingimused hõlmavad õigust teha hooldustöid, peab organisatsioon lisaks tagama järgmise:
 - 1) eritöökojad, -angaarid ja -ruumid, et tagada piisav kaitse saastuse eest ja asjakohased töökeskkonnatingimused;
 - 2) komponentide, seadmete, tööriistade ja materjalide hoidmiseks peavad olema eraldatud turvalised hoiuruumid, tagades samal ajal komponentide eraldamise, nagu on nõutud punkti ML.UAS.504 alapunktis a;
 - 3) komponentide hoiustamisel tuleb järgida asjakohaseid juhiseid ning juurdepääs hoiuruumidele on ainult volitatud töötajatel.

CAO.UAS.035 Töötajatele esitatavad nõuded

- a) Organisatsioon määrab vastutava juhi, kes vastutab selle eest, et organisatsiooni kogu tegevust rahastatakse ja viiakse ellu kooskõlas käesoleva määrusega.
- b) Vastutav juht määrab isiku või isikute rühma, kelle ülesanne on tagada, et jätkuva lennukõlblikkusega seotud toiminguid tehakse kooskõlas organisatsiooni käsiraamatuiga.
- c) Vastutav juht määrab vastavusjuhi, kes vastutab punktis CAO.UAS.100 osutatud nõuetele vastavuse jälgimise toimingute juhtimise eest.
- d) Alapunktide b ja c kohaselt määratud isikud vastutavad vastutava juhi ees ja neil on talle otsene juurdepääs. Nad peavad suutma tõendada oma ülesannete täitmiseks vajalikke teadmisi, tausta ja kogemusi.
- e) Organisatsioon tagab, et kõigil jätkuva lennukõlblikkusega seotud tegevustega tegelevatel töötajatel on asjakohased teadmised, taust ja kogemused ning nad on pädevad kavandatud tööd tegema.
- f) Organisatsioonil peab olema kavandatud töö tegemiseks piisav hulk asjakohaselt kvalifitseeritud töötajaid.
- g) Organisatsioon korraldab oma hooldustöötajatele algkoolituse, et tagada kavandatud hooldustööde ohutus.
- h) Töötajad, kes teevad eritöid, nagu keevitamine või mittepurustavatel katsetel põhinevad ülevaatused (välja arvatud värvimeetodil), peavad olema kvalifitseeritud vastavalt mõnele ametlikult tunnustatud standardile.

CAO.UAS.040 Volitatud lennundustehnilised töötajad

- a) Organisatsioon annab asjaomastele volitatud lennundustehnilistele töötajatele volitused mehitamata õhusõidukite, juhtimis- ja jälgimisseadete ning komponentide hooldustööde väljaandmiseks või juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldamise hooldustööde väljaandmiseks.
- b) Volitatud lennundustehnilised töötajad, kelle ülesandeks on välja anda mehitamata õhusõidukite ning juhtimis- ja jälgimisseadete hooldustööd või juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldamise hooldustööd, peavad läbima konkreetse mehitamata õhusõiduki ning juhtimis- ja jälgimisseadmega seotud algkoolituse, mis märgitakse loas. Organisatsioon tagab, et neil on enne hooldustööde väljaandmise volituse saamist vähemalt kolm kuud praktilist kogemust samasuguse õhusõiduki või juhtimis- ja jälgimisseadme hooldamisega või kuus kuud praktilist kogemust käitatava õhusõiduki või juhtimis- ja jälgimisseadme hooldamisega.
- c) Organisatsioon tagab, et volitatud lennundustehnilised töötajad saavad regulaarselt piisavat ja nõuetekohast korduvkoolitust, et neil on ajakohased teadmised asjaomasest tehnikast, organisatsioonis kohaldatavatest menetlustest ning inimteguritega seotud küsimustest.

CAO.UAS.045 Lennukõlblikkust kontrollivad töötajad

- a) Lennukõlblikkuse kontrolli tegemiseks peab organisatsioon volitama asjaomased lennukõlblikkust kontrollivad töötajad, kes peavad vastama kõigile järgmistele nõuetele:
- 1) neil on vähemalt üks aasta jätkuva lennukõlblikkuse korraldamise kogemust;
 - 2) nad on tunnistanud volitatud lennundustehniliseks töötajaks või neil on lisaks punktis 1 osutatud kogemusele vähemalt kaks aastat jätkuva lennukõlblikkuse korraldamise kogemust;
 - 3) nad on saanud asjakohase lennundustehnilise väljaõppe.
- b) Enne kui organisatsioon annab isikule välja lennukõlblikkust kontrolliva töötaja volituse, teeb see isik lennukõlblikkuse kontrolli kas pädeva asutuse järelevalve all või sellise isiku järelevalve all, kelle organisatsioon on juba tunnistanud lennukõlblikkust kontrollivaks töötajaks. Kui järelevalve all toimuv lennukõlblikkuse kontroll sooritatakse rahuldavalt, tunnistab vastavusjuht selle isiku lennukõlblikkust kontrollivaks töötajaks.

CAO.UAS.048 Lennulubasid välja andvad töötajad

Lennuloa annavad välja lennukõlblikkust kontrollivad töötajad, keda organisatsioon on selleks spetsiaalselt volitanud.

CAO.UAS.050 Komponendid, seadmed ja tööriistad

- a) Organisatsioonil peavad olema oma kohustuste täitmiseks asjakohased seadmed ja tööriistad või juurdepääs neile.
- b) Organisatsioon tagab, et tema kasutatavaid seadmeid ja tööriistu kontrollitakse ja kalibreeritakse vastavalt ametlikult tunnustatud standardile. Organisatsioon dokumenteerib iga sellise kalibreerimise ja kasutatud standardi.
- c) Seoses hooldusega kontrollib organisatsioon üle, liigitab ja eraldab üksteisest asjakohaselt kõik saabunud komponendid vastavalt I lisa (osa ML.UAS) punktidele ML.UAS.501 ja ML.UAS.504 (vastavalt vajadusele).

CAO.UAS.055 Tehnilised normdokumendid ja töökäsud

- a) Organisatsioonil peab olema juurdepääs I lisa (osa ML.UAS) punkti ML.UAS.401 alapunktis b kindlaksmääratud kohaldatavatele kehtivatele hoolduse tegemiseks vajalikele tehnilistele normdokumentidele ning ta peab neid kasutama.
- b) Enne hooldustööd koostavad organisatsioon ja hooldust taotlev isik või organisatsioon kirjaliku töökäsu, et määrata kindlaks tehtavad hooldustööd.

CAO.UAS.060 Hooldusstandardid

- a) Kõik hooldustööd tehakse kooskõlas I lisa (osa ML.UAS) D, E ja H alajagude nõuetega.
- b) Hooldustööde tegemisel peab organisatsioon täitma kõiki järgmisi nõudeid:
- 1) tagama, et hooldustööde tegemiseks kasutatav ala on korras ning mustusest ja saastest puhas;
 - 2) kasutama punktis CAO.UAS.055 osutatud tehnilistes normdokumentides ja töökäskudes kindlaksmääratud meetodeid, võtteid, standardeid ja juhendeid;
 - 3) kasutama punktis CAO.UAS.050 osutatud tööriistu, seadmeid ja materjale;
 - 4) tagama, et hooldustööd tehakse punktis CAO.UAS.055 osutatud tehnilistes normdokumentides kindlaksmääratud keskkonnavalasid piiranguid arvesse võttes;
 - 5) tagama, et halva ilma või pikemate hooldustööde korral kasutatakse asjakohaseid ruume;
 - 6) tagama, et minimeeritakse vigade tekkimise oht hooldustööde ajal, eelkõige vigade kordumise oht identsetel hooldustöödel;
 - 7) tagama, et kriitiliste hooldusülesannete järel rakendatakse vigade identifitseerimise meetodit;

- 8) tegema pärast hooldustöid läbi üldkontrolli selle tagamiseks, et mehitamata õhusõidukisse, juhtimis- ja jälgimisseadmesse ega ühtegi selle komponenti ei ole jäänud ühtki tööriista, seadet ega muud võõrkeha ning et kõik teisaldatud juurdepääsuluugid on tagasi paigaldatud.

CAO.UAS.065 Mehitamata õhusõiduki hooldustõendi väljaandmine

Pärast mehitamata õhusõidukil käesoleva määruse kohaselt tehtud hooldustööde lõpetamist annab organisatsioon välja hooldustõendi vastavalt I lisa (osa ML.UAS) punktile ML.UAS.801.

CAO.UAS.070 Komponendi hooldustõendi väljaandmine

- a) Pärast mehitamata õhusõiduki komponentidel käesoleva määruse kohaselt tehtud hooldustöid annab organisatsioon välja hooldustõendi vastavalt I lisa (osa ML.UAS) punktile ML.UAS.802.
- b) Pärast käesoleva määruse kohaselt I lisa (osa ML.UAS) punkti ML.UAS.520 alapunktis d osutatud juhtimis- ja jälgimisseadme komponentide hooldustöid annab organisatsioon välja hooldustõendi vastavalt I lisa (osa ML.UAS) punktile ML.UAS.804.
- c) Alapunkte a ja b ei kohaldata komponentide suhtes, mis on toodetud vastavalt punkti CAO.UAS.095 alapunkti a alapunktile 5.

CAO.UAS.071 Juhtimis- ja jälgimisseadme hooldustõendi väljaandmine

Pärast juhtimis- ja jälgimisseadmel käesoleva määruse kohaselt tehtud hooldustööde lõpetamist annab organisatsioon välja hooldustõendi vastavalt I lisa (osa ML.UAS) punktile ML.UAS.803.

CAO.UAS.072 Juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldamise hooldustõendi väljaandmine

Pärast juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldamist käesoleva määruse kohaselt, kui projekti kinnituse omanik on sellise paigaldamise ette näinud, annab organisatsioon välja paigaldamise hooldustõendi vastavalt I lisa (osa ML.UAS) punktile ML.UAS.805.

CAO.UAS.075 Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamine

- a) Kõik jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisega seotud ülesanded tuleb täita kooskõlas I lisa (osa ML.UAS) C alajao nõuetega.
- b) Organisatsioon teeb iga asjaomase mehitamata õhusõiduki süsteemi puhul järgmist:
- 1) töötab välja mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogrammi ja kontrollib seda ning kiidab heaks esimese versiooni ja selle muudatused; punkti ML.UAS.302 alapunktis d osutatud kõrvalekallete korral järgitakse pädeva asutuse heakskiidetud menetlust ja organisatsioon dokumenteerib nende kõrvalekallete põhjendused;
 - 2) teeb selle mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogrammi mehitamata õhusõiduki omanikule kättesaadavaks;
 - 3) tagab, et muudatus- ja remonditööd vastavad I lisa (osa ML.UAS) punktile ML.UAS.304;
 - 4) tagab, et kõikide hooldustööde kohta antakse välja hooldustõend kooskõlas I lisa (osa ML.UAS) H alajaoga;
 - 5) tagab, et rakendatakse kõiki kohaldatavaid lennukõlblikkust käsitlevaid ettekirjutusi ja jätkuvat lennukõlblikkust mõjutavaid käitamisnõudeid;
 - 6) tagab, et asjakohaselt sertifitseeritud hooldusorganisatsioon kõrvaldab kõik defektid;
 - 7) tagab, et mehitamata õhusõiduki süsteem on vajaduse korral hoolduseks kättesaadav asjakohaselt sertifitseeritud hooldusorganisatsioonile kooskõlas mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogrammiga;
 - 8) koordineerib korralist hooldust ja lennukõlblikkust käsitlevate ettekirjutuste rakendamist, et tagada kõikide tööde nõuetekohane tegemine;
 - 9) haldab ja säilitab kõiki jätkuva lennukõlblikkuse kirjeid;

- 10) tagab, et massi ja balansseeringu aruanne vastab mehitamata õhusõiduki praegusele konfiguratsioonile, kui sellise teabe on koostanud mehitamata õhusõiduki tootja.

CAO.UAS.080 Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamise andmed

- a) Organisatsioonil peab olema juurdepääs jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisega seotud kohaldatavatele kehtivatele andmetele, mis on vajalikud jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisega seotud ülesannete täitmiseks ning ta peab neid kasutama.
- b) Need andmed on kindlaks määratud I lisa (osa ML.UAS) punkti ML.UAS.401 alapunktis b.

CAO.UAS.085 Lennukõlblikkuse kontroll

Organisatsioon kontrollib lennukõlblikkust vastavalt I lisa (osa ML.UAS) punktile ML.UAS.903.

CAO.UAS.086 Lennuluba

Organisatsioon annab kõik lennuloa välja kooskõlas määruse (EL) nr 748/2012 I lisa (osa 21) punkti 21.A.711 alapunktiga d, kui ta suudab tõendada vastavust kinnitatud lennutingimustele organisatsiooni käsiraamatus sätestatud menetluse kohaselt.

CAO.UAS.090 Dokumentide säilitamine

- a) Organisatsioon säilitab järgmised dokumendid, mida kohaldatakse tema õiguste suhtes.

- 1) Hooldustööde kirjed

Hooldustööde koos kõigi hooldusnõuete täitmise tõendamiseks vajalike lisadokumentidega. Organisatsioon esitab hooldust taotlevale isikule või organisatsioonile hooldustööde koos kõigi dokumentidega, nagu konkreetsed remondi- või muudatustööde tegemisel kasutatud hooldusandmed, mis on vajalikud, et tagada vastavus I lisa (osa ML.UAS) punktile ML.UAS.305.

- 2) Juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldamist käsitlevad dokumendid

Hooldustööde koos kõigi paigaldamisnõuete täitmise tõendamiseks vajalike lisadokumentidega. Organisatsioon esitab paigaldamist taotlevale isikule või organisatsioonile hooldustööde koos konkreetsete paigaldusandmetega.

- 3) Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamist käsitlevad dokumendid

I lisa (osa ML.UAS) punktis ML.UAS.305 nõutud andmed.

- 4) Lennukõlblikkuse kontroll

Välja antud või pikendatud lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadid koos kõigi lisadokumentidega. Need andmed esitatakse ka mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuvat lennukõlblikkust korraldavale organisatsioonile, kui see ei ole lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi välja andnud organisatsioon.

- 5) Lennuloaga seotud dokumendid

Välja antud lennuluba ja kõik selle lennuloa väljaandmist tõendavad dokumendid, sealhulgas lennutingimused.

- b) Organisatsioon säilitab töötajaid käsitlevad dokumendid ja volitused, mis on vajalikud tema töötajate kvalifikatsiooni tõendamiseks. Ta säilitab volitatud lennundustehniliste töötajate, lennukõlblikkust kontrollivate töötajate ja lennulusid välja andvate töötajatega seotud dokumente vähemalt kaks aastat pärast seda, kui see töötaja on organisatsioonist lahkunud või sellele töötajale antud volitus tühistati.
- c) Töötaja taotluse korral annab organisatsioon talle juurdepääsu alapunkti b kohastele töötajaid käsitlevatele dokumentidele, mis on tema kohta koostatud, ning töötaja lahkumisel organisatsioonist teeb neist dokumentidest koopia ja esitab need asjaomasele töötajale.

- d) Organisatsioon säilitab järgmised dokumendid:
- 1) alapunkti a alapunktis 1 osutatud dokumendid ja nendega seotud tehnilised normdokumendid – kolm aastat alates kuupäevast, mil mehitamata õhusõiduki, juhtimis- ja jälgimisseadme või komponendi kohta on välja antud hooldustõend;
 - 2) alapunkti a alapunktis 2 osutatud dokumendid juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldanud organisatsiooni puhul, kui see ei ole mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuvat lennukõlblikkust korraldav organisatsioon – kolm aastat pärast juhtimis- ja jälgimisseadme paigaldamise hooldustõendi väljaandmist;
 - 3) alapunkti a alapunktis 3 osutatud dokumendid – I lisa (osa ML.UAS) punktis ML.UAS.305 ette nähtud ajavahemiku jooksul;
 - 4) alapunkti a alapunktis 4 osutatud dokumendid:
 - mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni puhul – kaks aastat pärast mehitamata õhusõiduki käitamise lõpetamist;
 - lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi välja andnud organisatsiooni puhul, kui see ei ole mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuvat lennukõlblikkust korraldav organisatsioon – neli aastat pärast lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi väljaandmist;
 - 5) alapunkti a alapunktis 5 osutatud dokumendid:
 - mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuvat lennukõlblikkust korraldava organisatsiooni puhul – kaks aastat pärast mehitamata õhusõiduki käitamise lõpetamist;
 - lennuloa välja andnud organisatsiooni puhul, kui see ei ole mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuvat lennukõlblikkust korraldav organisatsioon – kolm aastat pärast lennuloa väljaandmist.
- e) Nõuetele vastavuse jälgimise dokumente säilitatakse vähemalt kaks aastat.
- f) Kõiki dokumente tuleb hoida nii, et need on kaitstud kahjustuste, muutmise ja varguse eest.
- g) Kui mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse korraldamine antakse üle teisele organisatsioonile või isikule, tuleb sellele organisatsioonile või isikule anda ka kõik alapunkti a alapunktide 2–5 kohaselt säilitatud dokumendid. Kui jätkuva lennukõlblikkuse korraldamine antakse üle mõnele teisele osa CAO.UAS kohasele organisatsioonile, kohaldatakse selle organisatsiooni suhtes alapunkti d alates ülevõtmise hetkest.
- h) Kui organisatsioon lõpetab tegevuse, tuleb kõik säilitatud dokumendid anda üle järgmiselt:
- 1) alapunkti a alapunktis 1 osutatud dokumendid antakse üle asjaomase mehitamata õhusõiduki süsteemi või komponendi viimasele omanikule või kliendile või pannakse pädeva asutuse korralduse kohaselt hoiule;
 - 2) alapunkti a alapunktides 2–5 osutatud dokumendid antakse üle mehitamata õhusõiduki omanikule.

CAO.UAS.095 Organisatsiooni õigused

Vastavalt organisatsiooni käsiraamatule antakse organisatsioonile üks või mitu allpool nimetatud õigust.

- a) Hooldus
- 1) Hooldada tööde mahus kindlaks määratud mehitamata õhusõidukit, juhtimis- ja jälgimisseadet või komponente ja teha seda organisatsiooni käsiraamatus kindlaksmääratud kohtades.
 - 2) Korraldada eritööde tegemist osa CAO.UAS kohase organisatsiooni järelevalve all mõnes teises nõuetekohaselt kvalifitseeritud alltöövõtulepingu sõlminud organisatsioonis vastavalt organisatsiooni käsiraamatus esitatud asjakohastele menetlustele.
 - 3) Punkti CAO.UAS.025 alapunkti b alapunktis 6 osutatud menetluse kohastes tingimustes hooldada tööde mahus kindlaks määratud mehitamata õhusõidukit, juhtimis- ja jälgimisseadet või komponente kohas, mida ei ole organisatsiooni käsiraamatus loetletud.
 - 4) Anda välja hooldustõend vastavalt punktide CAO.UAS.065, CAO.UAS.070 või CAO.UAS.071.
 - 5) Organisatsioon võib vastavalt oma käsiraamatule valmistada kooskõlas tehniliste normdokumentidega piiratud koguses osi kasutamiseks hooldustööks omaenda ruumides.

b) Juhtimis- ja jälgimiseadme paigaldamine

Juhtimis- ja jälgimiseadme hoolduseks sertifitseeritud organisatsioon võib paigaldada juhtimis- ja jälgimiseadme ja anda välja paigaldamise hooldustõendi kooskõlas punktiga CAO.UAS.072.

c) Jätkuva lennukõlblikkuse korraldamine

- 1) Korraldada tööde mahus kindlaks määratud mehitamata õhusõidukite süsteemide jätkuvat lennukõlblikkust.
- 2) Kiita heaks mehitamata õhusõiduki süsteemi hooldusprogramm kooskõlas I lisa (osa ML.UAS) punkti ML.UAS.302 alapunktiga b.
- 3) Lasta jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisega seotud piiratud ülesandeid täita mõnel teisel organisatsioonil, kes on sõlminud temaga selleks lepingu ja kelle suhtes kohaldatakse osa CAO.UAS kohase organisatsiooni nõuetele vastavuse jälgimise tegevuskorda, nagu on näidatud sertifikaadil.
- 4) Pikendada lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaadi kehtivust vastavalt I lisa (osa ML.UAS) punkti ML.UAS.901 alapunktile c.

d) Lennukõlblikkuse kontroll

Organisatsioonile, mille sertifikaat hõlmab alapunktis a või c osutatud õigusi, võib anda õiguse teha lennukõlblikkuse kontrollid kooskõlas punktiga CAO.UAS.085 ja anda välja asjakohane lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat.

e) Lennuluba

Organisatsioonile, mille sertifikaat hõlmab alapunktis d osutatud õigust, võib anda õiguse anda välja lennuluba kooskõlas punktiga CAO.UAS.086 selliste mehitamata õhusõidukitele, millele tal on õigus anda välja lennukõlblikkuse kontrolli sertifikaat.

CAO.UAS.100 Nõuetele vastavuse jälgimine ja organisatsiooni ülevaatused

- a) Selleks et tagada organisatsiooni pidev vastavus käesoleva määruse nõuetele, kehtestab organisatsioon nõuetele vastavuse jälgimise tegevuskorra.
- b) Selle tegevuskorra kohaselt jälgitakse sõltumatult:
 - 1) organisatsiooni käsiraamatu vastavust käesolevale määrusele;
 - 2) organisatsiooni tegevuse vastavust organisatsiooni käsiraamatule.
- c) Kõnealuse tegevuskorra kohaselt jälgitakse ka lepinguliste hooldustööde vastavust lepingule või töökäskudele.
- d) Kui organisatsioonil on määruse (EL) 2018/1139 kohaldamisalas üks või mitu täiendavat organisatsiooni sertifikaati, võib kõnealuse nõuetele vastavuse jälgimise tegevuskorra ühendada täiendava sertifikaadi (sertifikaatide) alusel nõutava tegevuskorraga.
- e) Organisatsioon võib asendada nõuetele vastavuse jälgimise tegevuskorra organisatsiooni regulaarsete ülevaatusetega, mille suhtes ei kohaldata sõltumatuse nõuet, tingimusel et täidetud on kõik järgmised tingimused ja pädev asutus on selle heaks kiitnud:
 - 1) organisatsioonis hooldustööga tegelevate täistööajale taandatud töötajate arv ei ole suurem kui kümme;
 - 2) organisatsioonis jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisega tegelevate täistööajale taandatud töötajate arv ei ole suurem kui viis.

Sel juhul ei tohi organisatsioon jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisega seotud ülesannete täitmiseks sõlmida alltöövõtulepinguid teiste organisatsioonidega.

CAO.UAS.102 Info- ja sidesüsteemide ning andmete kaitse

- a) Organisatsioon kaitseb jätkuva lennukõlblikkusega seotud toimingute jaoks kasutatavaid info- ja sidetehnoloogia süsteeme ning andmeid, sealhulgas asjakohast tark- ja riistvara ning võrguühendusi.
- b) Ilma et see piiraks punkti CAO.UAS.120 kohaldamist, tagab organisatsioon, et ta teatab oma pädevale asutusele kõigist infoturvaintsidentidest või turvanõrkustest, mis võivad kujutada endast märkimisväärset riski lennuohutusele.

Lisaks:

- 1) kui selline intsident või turvanõrkus mõjutab õhusõidukit või sellega seotud süsteemi või komponenti, teatab organisatsioon sellest ka projekti kinnituse omanikule;

- 2) kui selline intsident või turvanõrkus mõjutab organisatsioonis kasutatavat süsteemi või komponenti, teatab organisatsioon sellest süsteemi või komponendi konstrueerimise eest vastutavale organisatsioonile.
- c) Alapunktis b osutatud teade edastatakse võimalikult kiiresti, kuid igal juhul 72 tunni jooksul pärast seda, kui organisatsioon sai asjakohasest seisundist teada, välja arvatud juhul, kui erakorralised asjaolud seda takistavad.

CAO.UAS.105 Muudatused organisatsioonis

- a) Järgmised muudatused organisatsioonis nõuavad pädeva asutuse eelnevat heakskiitu:
 - 1) sertifikaadi, sealhulgas organisatsiooni sertifitseerimistingimuste muudatused;
 - 2) muudatused punkti CAO.UAS.035 alapunktides a ja c osutatud isikute ringis;
 - 3) muudatused alapunktis b sätestatud menetluses.
- b) Mis tahes muid muudatusi haldab organisatsioon ja neist teatatakse pädevale asutusele organisatsiooni käsiraamatus sätestatud menetluse kohaselt. Organisatsioon esitab pädevale asutusele nende muudatuste ja vastavate organisatsiooni käsiraamatu muudatuste kirjelduse 15 päeva jooksul alates muudatuse toimumise päevast.

CAO.UAS.110 Sertifikaadi kehtivus

Sertifikaat antakse välja määramata ajaks ja see kehtib juhul, kui on täidetud kõik järgmised tingimused:

- a) organisatsioon vastab jätkuvalt käesoleva lisa nõuetele, võttes arvesse punkti CAO.UAS.115 kohaseid puuduste menetlemist käsitlevaid sätteid;
- b) organisatsioon on taganud pädevale asutusele antakse juurdepääs vastavalt punktile CAO.UAS.112;
- c) organisatsioon ei ole sertifikaadist loobunud ja pädev asutus ei ole seda peatanud ega kehtetuks tunnistanud.

CAO.UAS.112 Juurdepääs

Käesoleva lisa asjakohaste nõuete täitmise kontrollimiseks tagab organisatsioon, et pädeva asutuste volitatud isikutele antakse juurdepääs kõikidele rajatistele, mehitamata õhusõiduki süsteemidele, dokumentidele, kirjetele, andmetele, menetlustele või muudele materjalidele, mis on seotud tema sertifitseeritava tegevusega.

CAO.UAS.115 Puudused ja tähelepanekud

- a) Kui organisatsioon saab pädevalt asutuselt rakendusmääruse (EL) 2024/1109 I lisa (osa AR.UAS) punkti AR.UAS.GEN.350 kohase teate puuduse kohta, koostab ta pädeva asutusega kokkulepitud aja jooksul parandusmeetmete kava (et kõrvaldada puudus(ed) ja vältida selle (nende) kordumist) ning tõendab pädevale asutusele, et ta on kõnealuse kava rakendanud.
- b) Organisatsioon võtab nõuetekohaselt arvesse rakendusmääruse (EL) 2024/1109 I lisa (osa AR.UAS) punkti AR.UAS.GEN.350 alapunkti f kohaselt saadud tähelepanekuid. Organisatsioon registreerib nende tähelepanekute kohta tehtud otsused.

CAO.UAS.120 Lennuohutust mõjutavatest juhtumitest teatamine

- a) Organisatsioon kehtestab lennuohutust mõjutavatest juhtumitest teatamise, sealhulgas kohustusliku ja vabatahtliku teatamise süsteemi, ning haldab seda. Organisatsioonid, kelle peamine tegevuskoht on liikmesriigis, peavad tagama, et nende lennuohutust mõjutavatest juhtumitest teatamise süsteem vastab Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 376/2014 ⁽¹⁾ ja määruse (EL) 2018/1139 ning nende määruste alusel vastu võetud delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktide nõuetele.

⁽¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 3. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 376/2014, mis käsitleb tsiviillennunduses toimunud juhtumitest teatamist ning juhtumite analüüsi ja järelemeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 996/2010 ning tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiiv 2003/42/EÜ ja komisjoni määrused (EÜ) nr 1321/2007 ja (EÜ) nr 1330/2007 (ELT L 122, 24.4.2014, lk 18, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2014/376/oj>).

- b) Ilma et see piiraks rakendusmääruse (EL) 2019/947 artikli 19 kohaldamist, teatab organisatsioon oma pädevale asutusele ja mehitamata õhusõiduki süsteemi või komponendi projekti kinnituse omanikule igast organisatsiooni poolt kindlaks tehtud ja mehitamata õhusõiduki süsteemi või komponendi ohutusega seotud sündmusest või tingimusest, mis ohustab, või kui seda ei parandata või sellega ei tegeleta, siis võib ohustada mehitamata õhusõiduki süsteemi või mis tahes muid isikuid, ning eelkõige igast lennuõnnetusest või tõsisest intsidendist.
 - c) Kui organisatsiooniga on sõlmitud hooldusleping, peab ta teatama igast sellisest mehitamata õhusõiduki süsteemi mõjutavast sündmusest või tingimusest ka organisatsioonile, kes vastutab selle mehitamata õhusõiduki süsteemi jätkuva lennukõlblikkuse korraldamise eest vastavalt I lisa (osa ML.UAS) punktile ML.UAS.201. Komponente mõjutava sündmuse või tingimuste puhul teatab organisatsioon sellest hooldust taotlenud isikule või organisatsioonile.
 - d) Kui organisatsiooniga on sõlmitud leping jätkuva lennukõlblikkuse korraldamisega seotud ülesannete täitmiseks, peab ta teatama igast sellisest mehitamata õhusõiduki süsteemi mõjutavast sündmusest või tingimusest ka omanikule, kes on sõlminud lepingu osa CAO.UAS kohase organisatsiooniga.
-